



У 50-РІЧЧЯ ПРОГЛОШЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

50 РОКІВ ТОМУ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД САМОВИЗНАЧИВСЯ, ПРОГОЛОСИВСЯ 22 СІЧНЯ 1918 РОКУ ПОВНУ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ І СУВЕРЕННІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ, ВСТАНОВЛЕНОЇ ЙОГО ВОЛЕЮ, СЛОВОМ І ДІЛОМ



Будинок Педагогічного Музею в Києві, в якому відбувалися сесії і наради Української Центральної Ради і в якому прийнято Четвертий Універсал.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН У ЗВЕРНЕННІ ПРО СТАН УНІЇ НАЗИВАЄ МИР І ДОБРОБУТ ГОЛОВНИМИ ЦІЛЯМИ АМЕРИКИ ТА РЕКОМЕНДУЄ ЗАХОДИ ДЛЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ

Вашингтон. — В середу, 17-го січня, о год. 10-й вечорі президент Ліндон Б. Джансон виступив на спільній сесії Конгресу ЗДА із своїм зверненням про Стан Унії, називаючи мир і добробут головними цілями Америки та рекомендує ряд заходів для досягнення тих цілей. Президента під час його приходу на залу та під час промови багато разів і довго оплескували члени Конгресу.

„ЦІЛЮ АМЕРИКИ Є МИР“

Першу частину свого звернення „Про Стан Унії“ вголосив у середу 17-го січня д.р. президент Джансон — після короткого загального красномовного вступу, присвятив закордонно-політичним справам. Президент навіс першу внутрішню — політичну, соціальну й воєнну успіхи, досягнені у Південному В'єтнамі: таємні вибори, звільнення великої території від панування комуністів, програ комуністів в усіх більших битвах. Президент назвав це „всіма позначками поступу“. Однак він ствердив, що не вважаючи на свої втрати, ворог далі перекидає війська і матеріал через кордон до Південного В'єтнаму, покладаючи надію на те, що Америка „не витриває“. Президент закликав, що „наша терпеливість і наша антивоєнність буде відповідати нашої силі; агресія ніколи не втримається“. „Однак нашою ціллю є мир і мир в можливо найшвидшому часі“. Пів'язуючи до недавньої північно-в'єтнамської заяви про „готовність „говорити“ після того, як Америка безпечно й остаточно припинить бомбардування Північного В'єтнаму та всі інші свої бойові дії. Президент ствердив, що „не може бути ніяких тасмичні щодо питань, на які треба відповісти, поки буде припинено бомбардування“. Президент вимагав „встановлення бази для переговорів“. Якщо вона буде встановлена, то Америка порозуміється з своїми союзниками щодо припинення

всіх бойових дій. Однак ворог не може віднести односторонньої користі з припинення бомбових налетів. Президент покликався на недавню розмову з Папою і повідомив, що саме перед приїздом до Конгресу повідомив Папу, що Америка і її союзники не припинять заходів щодо осягнення миру. Ствердивши успіх у переговорах про об'єднання митно-торговельних бар'єрів у взаєминах з Європою та щодо економічної інтеграції в Південній Америці, Президент зазначив, що „в Азії, країні від Кореї і Японії по Індонезію скріплюють свою економіку і політичну співпрацю, забезпечені американським шитом“. Він підкреслив успіх недавньої подорожі віцепрезидента Голфірі по африканському континенті, а торкнувшись ізраїльсько-арабської війни в червні мин. року, Президент виявив, що тоді „перше використано гарячу лінію“ між Вашингтоном і Москвою, після чого встановлено на Середньому Сході перемир'я. Президент висловив надію, що вдасться досягнути миру тривку розв'язку кип'ячої проблеми. Він заявив готовість — без уваги на „радикальний екстремізм“ в Комуністичному Китаї — погодитися на культурний обмін з Китаєм та дозволити на виїзд туди журналістів. Президент висловив теж оптимістично про засмири ЗДА й ССРС, дармащо признав, що „існують ще між нами поважні розбіжності“. „Але, не вважаючи на поступ — мусимо зберігати військову силу, здатну опертися кожній загрозі для безпеки цієї країни, без уваги на характер агресії...“

У ВНУТРІШНІХ СПРАВАХ
Президент заявив напохватку свого звернення про Стан Унії, що приходить до Капітолію, цього дому демократії, щоб, згідно з Конституцією, поіформувати членів Конгресу і всю країну про стан ЗДА. Ця країна має виконати свої обов'язки у відношенні до закордонних держав і до себе самої. (Закінчення на стор. 5-й)

ЧЕТВЕРТИЙ УНІВЕРСАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ 22 СІЧНЯ 1918

НАРОДЕ УКРАЇНИ!

Твою силою, волею, словом утворилась на Українській Землі вільна Українська Народна Республіка. Здійснилась давня мрія Твоїх батьків, борців за волю і право робочого люду!

Та в трудну годину народилась воля України. Чотири роки жорстокої війни обезсилили наш край і народ. Фабрики не виробляють товарів. Підприємства здержують свою працю, залізні дороги розбиті, гроші падають у ціні. Сильність хліба зменшується. Наступає голод. По краю розмножилися ватаги грабіжників і убійців, сеобливо, коли з фронту рушило російське військо, творчи криваву ранину, безлад і руїну на нашій землі.

З приводу всього того не могли відбутися вибори до Українських Установчих Зборів, у визначенні нашим попереднім Універсалом реченні й не могли відбутися ті Збори, визначені на нинішній день, щоб перебрати з наших рук тимчасову найвищу революційну владу над Україною, установити лад у нашій Народній Республіці й організувати нове Правильство.

А тим часом петроградське Правильство Народних Комісарів виповіло війну Україні, щоб повернути вільну Українську Республіку під свою владу, і посилав на нашу землю свої війська — червону гвардію, большевиків, які граблять хліб у наших селян і без ніякої заплати вивозять його в Росію, не зважаючи навіть зерня, приготовленого на засів, убивають невинних людей і сіють усюди анархію, убійство й злочин.

Ми, Українська Центральна Рада, робили всякі заходи, щоб не допустити до тої братовбивчої війни двох сусідніх народів, але петроградське Правильство не пішло нам назустріч і веде далі криваву боротьбу з нашим народом і Республікою.

Крім того те ж саме петроградське Правильство Народних Комісарів починає проволікати мир і закликає до нової війни, називаючи її „святою“. Знов полетить кров, знов нещасний робочий люду буде мусити приносити в жертву своє життя.

Ми, Українська Центральна Рада, вибрана з'їздами селян, робітників і солдатів України, в ніякий раз не можемо згодитися на те, ніяких війн підтримувати не будемо, бо український народ бажає миру і мир повинен прийти можливо як найскорше.

Та для того, щоб ні російське Правильство, ні ніяке інше не ставило перешкод Україні в установленні того бажаного миру, для того, щоб повести свій край до ладу, творчої праці, закріплення революції й нашої волі, ми, Українська Центральна Рада, оповіщуємо всім громадянам України:

Віднині Українська Народна Республіка стає самостійною, від нікого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу.

З усіма сусідніми державами, а саме: Росією, Польщею, Австрією, Румунією, Туреччиною й іншими ми бажаємо жити в згоді й приязні, але ніяка з них не може втручатися в життя самостійної Української Республіки.

Владу у ній буде належати тільки до народу України, іменем якого, поки збереться Українські Установчі Збори, будемо правити ми, Українська Центральна Рада, представництво робочого народу — селян, робітників і солдатів та виконуючий орган, який віднині буде називатися Радою Народних Міністрів.

І отже, перш усього, поручасмо Правильству нашої Республіки, Раді Народних Міністрів, від сього дня вести початі вже мирові переговори з осередніми державами вповні самостійно й довести їх (Закінчення на стор. 3-й)

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР НАД СТЕЙТОВИМ КАПІТОЛЕМ КОННЕКТИКАТ

Гартфорд, Конн. (І.К.) —

Як вже інформовано, столиця Коннектикату, Гартфорд стоїть на передодні святкування двох Золотих Ювілейів: 50-річчя Української Національної Революції і Української війни в червні мин. року. Президент виявив, що тоді „перше використано гарячу лінію“ між Вашингтоном і Москвою, після чого встановлено на Середньому Сході перемир'я. Президент висловив надію, що вдасться досягнути миру тривку розв'язку кип'ячої проблеми. Він заявив готовість — без уваги на „радикальний екстремізм“ в Комуністичному Китаї — погодитися на культурний обмін з Китаєм та дозволити на виїзд туди журналістів. Президент висловив теж оптимістично про засмири ЗДА й ССРС, дармащо признав, що „існують ще між нами поважні розбіжності“. „Але, не вважаючи на поступ — мусимо зберігати військову силу, здатну опертися кожній загрозі для безпеки цієї країни, без уваги на характер агресії...“

У рамках цих святкувань організовано і відкрито у Головному Публічному Виблютені в Гартфорді виставку українського мистецтва, даючи можливість американським публіці познайомитися з кращими зразками українського мистецтва. Виставка буде відкрита щодня до кінця місяця січня. Саме Свято — Концерт відбудеться в неділю, 28-го січня о годині 3-й пополудні в оперовій залі Бушнел Меморіал в Гартфорді. До Почесного Комітету цього Свята запрошено



Губернатор стейту Коннектикат Джан Демей, в приязності української делегації, підписав прокламацію, проголошуючи 22-го січня 1968-го року „Днем Української Незалежності“ в стейті. На фото, за губернатором, стоять (зліва): о. прот. Федір Коваленко, о. декан Степан Баландюк, інж. Ол. Пришляк — голова Відділу УККА в Гартфорді, о. Сергій Пастухів, д-р Я. Туркало, Мих. Тимків, Ол. Рудніський, Марія Піган, Кат.я Зень, Мих. Мельник і Митрон Техльовець.

Губернатор Демей, обох наших Владик, Кир Писифа і арх. Метислава, священників і голів УККА стейту Коннектикат. Головними промовцями будуть: генерал Павло Шандрук та екакутивний заст. президента УККА і головний передсідник УНС п. Йосип Лисогір. В мистецькій програмі виступить Хор „Думка“ з Нью Йорку, оперова співачка Марта Кокольська, скрипаль проф. Володимир Цієнік і піаністка п-на Марія Цієнік. Це Свято повинно стати маніфестацією усіх українців цілого стейту Коннектикат в його столиці Гартфорді.



Професор Михайло Грушевський
Голова Української Центральної Ради і перший Президент Української Народної Республіки

СВІТОВИЙ ТРИБУНАЛ ПУБЛІЧНОЇ ОПІНІЇ СУДИТИМЕ КОМУНІЗМ ЗА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДСТВА

Вашингтон. В днях від 19 до 21-го лютого тут відбудеться Світовий Трибунал Публічної Опінії, який судитиме комунізм за злочини проти людства. Цей трибунал, що складається з видатних юристів Східної Європи, Південної Азії, Латинської Америки, як також і З'єднаних Держав Америки, збереться в Залі Націй Джорджтаунського університету та вислухас свідків і обвинувачувачів, між якими є найвидатніші знавці комунізму в світі. Свідчення складатимуть також свідки, що жили під комуністичним режимом та були його жертвами. У судовій розправі братимуть участь адвокати для обвинувачів і оборони. Між численними свідками будуть, між іншими, д-р Діорд Даннер з Сінтського університету в Нью Йорку, який знавати-ме про сьогоднішній стан комуністичної меншини в Союзі, д-р Гермініо Портель-Віла, відомий кубинський дипломат і журналіст; Стефан Т. Поссоні, визначний авторитет в справах комунізму з Інституту Гувера в Стенфордському університеті; о. Ричард Вурмбрандт, що був священником в Румунії до 1964-го року; Філіп Аббот Лує, колишній член т. зв. Прогресивно-робітничої партії, що є зорієнтованою на червоний Китай комуністичної партії Америки; Герберт Філбрік, колишній агент Федерально-го Бюро Інвестицій, що вдав комуніста для контррозвідних цілей; Юджин Лайонс, старший редактор „Рідерс Дайджесту“ і відомий знавець Совєтського Союзу, та багато інших. Між адвокатами для обвинувачення називається С. Дікерман Вілліамс з фірми Бейкер, Нелсон Вілліамс і Мічел з Нью Йорку; д-ра Віліяма Робертса, директора інституту міжнародного права в Католицькому університеті у Вашингтоні; та Фреда Шлафлі з фірми Шлафлі, Голфрі і Фіндджералд в Шікаго. Під судом будуть Комуністичні партії Совєтського Союзу, Китаю, Мадярищини, Югославії, Польщі, Чехословаччини, Північної Кореї, Північного В'єтнаму, Куби і ЗДА. На розправу, сесії якої триватимуть від год. 10 до 12 пополудні і від 2 до 5-ї пополудні, буде допущена публіка, включно з фотографами.

22-го січня буде „Днем Української Незалежності“ в Нью Йорку

Нью Йорк. — Ця світова метрополія, подібно, як і багато інших міст та стейтів Америки, відзначає 50-річчя проголошення незалежності Української Народної Республіки 22-го січня як „Дня Української Незалежності“. Посадики міста Джан В. Ліндсей видав у цій справі прокламацію, в якій сказав: „Тому, що всі народи дорожать своїм минулим, зокрема тоді, як воля і незалежність становлять таку величезну частину національної історії; і тому, що п'ятдесять років тому, 22-го січня, була проголошена незалежність Української Республіки, а

кий то день Україні нашого міста вродило відзначати кожного року; і тому, що наші українські співгромадяни відзначають сьогодні ці роковини поновним підтвердженням своєї віри у волю для всіх людей. Отже тому я, Джан В. Ліндсей, мейор міста Нью Йорку, проголошую ошм 22-го січня 1968-го року як „ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ“ в місті Нью Йорку та закликаю всіх чоловіків і жінок нашого міста приєднатися в надії, що невідимні права всіх народів будуть вкоротці здійснені“

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25; Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢. P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Актуальний IV Універсал

З усіх подій, що їх вільна українці відзначають за щорічною традицією, проголошення Української Центральної Радою IV Універсалу 22 січня 1918 року є, безумовно, подією найбільш важливою в історії українського народу. Коли на прийняття IV Універсалу в значній мірі вплинули безпосередні причини також тактичного характеру — konieczність вислати на мирові переговори до Берестя власну делегацію — то сьогодні, через 50 років після того, ніхто вже про ті тактичні причини не згадує. Це дивний парадокс: коли не стало української держави — актом, яким її створено, набув більшої ваги, аніж тоді, коли його схвалювало.

Аналізуючи „по нитках“ документ IV Універсалу, можна знайти в ньому звороти, які своїм змістом чи своєю стилізацією порожнюють сумніви або застереження. Однак, всі вони будують і тримають значення на тлі одного рішення, яке властиво є стрижнем усього того акту і становить єдиний величезний ваг його змісту: „ВІДНИНИ УКРАЇНСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА СТАЄ САМОСТІЙНОЮ, НІ ВІД КОГО НЕЗАЛЕЖНОЮ, ВІЛЬНОЮ, СУВЕРЕННОЮ ДЕРЖАВОЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ“. Коли зважити, що це сталося 22 січня 1918 року, а чейше це в березні 1917 року в усій Україні, що знаходилася в межах царської Росії, не було ні одної української школи, ні одної газети, ні одної „Прогресивної“, не вільно було виставляти навіть побутові театральні п'єси ані влаштовувати концерти народних пісень, то проголошення „ні від кого незалежної, вільної, суверенної держави українського народу“ через 10 місяців після такого пустельного стану було насправді історичним чудом.

І власне тим пустельним станом треба з'ясувати пізнішу прогру української вільної революції і війни. В історичний момент свого визвольного зриву український народ не був ще перейнятий свідомістю потреби власної держави, а не був тому, що перед тим переживав понад 200-літню неволю. Ця неволя, накинута Українці підступом і зброєю після Переяславського договору 1654 року і після битви під Полтавою в 1709 році настільки приспала національно-політичну свідомість в народних масах, що вони не підтримували організовані і дисципліновані рідні держави, проголошеної IV Універсалом. По всій Україні поширилася, наче вогонь по степу, ентузіазм з вибухом національної революції. Але це був солодкий вогонь, це було захоплення, що вирвало імпульс до свідомості своєї національної відірваності від „кацапа“, свідомості, спертій на глибокому переконанні, що тільки у власній суверенній „ні від кого незалежній державі“ можна досягнути повноти політичної, культурної і економічної свободи. Україну, за віщими словами Шевченка, в „огні окредену збудили“. І тому змалася за неї послідовно і вперто жменя воїнк Української Армії, а масові повстання вибухали і вщухали, за весь час визвольної війни не давши охопити себе єдиним військовим плануванням і єдиним командним центром.

Це якийсь дивний парадокс, що нині, після довгих 50 років, тодішні окремі події в Україні залишаються наче сповитими мрякою, але проголошений серед тих подій IV Універсал стоїть наче полум'яний стовп і своїм сльвом вказує шлях у майбутнє. Актуальне значення IV Універсалу в тому, що він поставив крапку над „державного самовизначення українського народу. І ми загасмо тепер не за „право на самовизначення“, а за приєднання стану, в якому те самовизначення здійснено. Актуальне значення IV Універсалу в тому, що він — отим одним уторі наведеним сакраментальним реченням — зформулював в Україні і в розсіяній суціль українців політичну ціль — привернути свою рідну, ні від кого незалежну суверенну державу. Ворожий окупант створив фікцію української держави під фірмою УССР, як засіб для легшого і рафінованого поволоювання народу. — як ніби вентиль для українських політичних амбіцій і як вивіску для баламучення своїх і чужих. Безоглядний русифікація не рахується з отією вивіскою УССР. І та вивіска не всилі забламувати нікого, хта знає суть російського імперіалізму та брутальну безоглядність його носія.

Після великої української визвольної революції і війни, після десяти років ворожої окупації з усіма її кривавими періодами — український народ сьогодні вже не той, який був 50 років тому. Тільки сліпоту, прикметна всім поневолювачам — сатрапам, може давати їм віру, що вони зможуть зничити український державний гні і звести знову український народ на рівень етнічної мислі. І коли прийде знову історична нагода, то „чудо“ українського пробудження буде вже інше — тривке, основне, державотворче. І тоді всі українці в Україні і поза нею суціль прославлятимуть IV Універсал — уже вольними устами.

В. Кедровський

22 СІЧНЯ 1918 І 1919 РОКУ

По кількох місяцях з дня проголошення соборності і українських земель, а саме 10 травня 1919 року М. Святий писав у газеті „Народ“: „Те, чого Т. Шевченко так колись боявся, сталося: Україна пробудилася серед огню та бурі, серед загальної світової катастрофи, і, окрадені, грабовані та насилувані з усіх боків оусідами, не знаходячи ніде й ні в кого не то співчуття, а простої справедливості для себе, ми примушені проти цілого світу ворогів повстати і боротися, аби вибороти собі право самостійного життя. Основні життя потрясені, дах над головою горить, ворог з усіх боків шарпає нашу землю, а ми примушені будувати свою державу, не по збиравши її половиною тих сил, які нам порозкидала воєнна хуртовина.“

„Це наше лихо, що ми за скором, а мусили такі стати до боротьби за самостійність. Серед триниці пожежарі ми примушені організувати свої сили, не маючи нічого — поставити все на ноги, без ніякої підготовки здавати іспит зростати на самостійну націю.“

Український народ на всіх його землях той іспит витримав і не лише проголосив українську державність, але і став до тяжкої, кривавої боротьби від чужинських напастників. Оборона української державності, започаткована в 1917 році, точиться й досі, бо землі України окуповані чужою збройною силою, народ наш закутий у московські кайдани. Боротьба українського народу за звільнення своєї держави від чужинців точиться так довго, аж поки він не досягне своєї мети. Народ, що був вільним, народ, що сотки років прагнув до волі і осягнув її хоч на короткий час, ніколи не відмовиться від свого ідеалу бути вільним і ні від кого незалежним господарем на своїй власній землі.

Антія. Крушельницький, ядерно характеризує у чині стан українських земель, в якому застала їх революція 1917 року в Росії, а потім революція 1918 року в Австро-Угорщині, писав у журналі „На Переломі“ в березні 1920 року: „Сильно пролітою кро- в'ю, спільною тюрмою об'єднується дух народу. „Велика, беззак, бездонна глибина трагедії нашого народу.“

„Закований оусідами, перебуваючи у жорсткій тюрмі цілі століття, похлибався в армі неволі, дійшов до найнижчого ступня приниження — до забуття свого імені.“

„У такому стані застала його світова війна, і потрапляє його, невольника, в його тюрму! І задзвеніли кайдани, а їх звук для нього був гаслом до боротьби за волю: кидається у вир тієї війни наш народ на всьому просторі українських земель. А на устах у нього гасло: братів визволити. Сам невольник — зривається братів визволити.“

„І зачинається визволення. Стають ряди Українсь- ких Січових Стрільців по одному боці бойового фронту, йдуть визволити братню Україну, братній українській народ з-під московського ярма. А проти них сто- ять цілі маси українського народу, несуть теж визволення галицьким братам з-під польської й австрійської кормити. Карпати, Маківа, Золота Липа — це болотні свідки, кривавих змагань рідних братів, сльот одного народу, що, самі поневолені, братів визволюють. Кривава, болотча трагедія на цілі роки простягається. Найбільш кривава із усього, що діялося в тих роках на землях, охоплених пожежарою війни, — бо добровільно взята на свої плечі, бо свідомо ведена по обох боках. Так тут, як і там, — в користь заво- йовників.“

„Розпалюється московсь- ка тюрма, за нею Австро-Угорщина, об'єднуються ві- ти українського народу, на- стає момент, коли спадас по- луду з оцей, коли новий іде- ал: САМОСТІЙНА УКРАЇ- НА“, присвічує всьому наро- дові...“

Нам, тоді молодому поко- лінню, судилося бути свід- ками й учасниками того ве- ликого історичного процесу, коли наша нація, пробудив- шись з віковичного сну, ста- ла до боротьби за свої пра- ва, за ті гасла, що мусили ставити собі кожна жива нація.

Нам судилося бути свід- ками того величезного наці- онального пориву, того ве- личезного захоплення, що опанувало українським ши- ро- кою масою, що поклало їх у бій за національні ідеали, що наказало тисячам віддати своє життя, пролити свою кров в ім'я здійснення наці- ональних ідеалів.

Прийнявши Українці при- пало першій статі до зорганізованої боротьби за українську державу. По ре- волюції 1917 року в Києві засновано Українську Цент- ральну Раду, що стала ук- раїнським революційним і м парламентом, найвищим державним органом Укра- їни.

волю всього населення Ук- раїни, усіх її народів. Не бу- ли в ній заступлені лише ті групи, що не визнавали де- мократії.

„Українська Центральна Рада своїми чотирма універ- салами розгорнула держав- ну самоуправу українського народу від автономії до са- мостійності. Вона скинула з українського народу стра- ні московські кайдани, які довгі роки сковували його політичний і культурний розвиток.“

„Згідно з незаперечною, ясно висловленою, свобід- ною волею населення Укра- їни, Українська Центральна Рада проголосила створення Самостійної, Суверенної Ук- раїнської Держави — Укра- їнської Народної Республі- ки. Вона створила збройну силу українського народу, Армію Української Наро- дної Республіки.“

„Буйний розвиток україн- ського шкільництва, від- нижчого до найвищого, ор- ганізування вартатів укра- їнської наукової й мистец- кої праці; розвиток красен- го письменства й преси; визна- лення української Правос- лавної Церкви з московсь- кою неволі — всі ці яскраві оз- наки чудесного воскресіння українського Лазаря були спри- ячними творчою дією Укра- їнської Центральної Ради.“

„Законом про національ- но-персональну автономію Українська Центральна Ра- да встановила правні основи для людських взаємовід- носин між усіма народами України на засадах свобо- ди, рівності, самоуправи й згоди.“

„Законом про земельно- ла забезпечила господарсь- кий розвиток селянства та харчові потреби всього на- селення України. Законом про восьмигодинний робо- чий день вона подбала за робітництвом і встановила державний контроль над промисловою продукцією України.“

„Нарешті, конституція Ук- раїнської Республіки га- рантирувала кожному грома- дянину, без огляду на його походження, віру й полі- тичну та національну при- належність, всі громадянсь- кі права, включно з свобо- дою слова, друку, зборів, життя, пересування та ви- бору зайняття.“

Українська Центральна Рада завершила свою ши- року працю проголошенням суверенності Української Республіки. У відповідь на це Москва виповіла Українці війну, щоб знову захопити її в свої руки.

Не стало тут перепо- відати всім факти з тієї кривавої доби, а зазначу- ємо лише головні прояви від- родження українського на- роду на всіх українських землях та його прагнення створити єдину соборну Ук- раїнську Республіку.

Отже, по розвалі Австро- Угорської держави Україн- ці на західноукраїнських землях відразу почали ор- ганізуватися у свої крайові національні організації, а (Закінчення на ст. 4-й)

ПІДСУМКИ ОДНОГО ЗІЗДУ

В неділю 10 грудня м. р. у Варшаві відбувся IV з'їзд делегатів Українського Су- дільства — Культурного Товариства — УСКТ. Такі з'їз- ди скликає Головне Прав- ління УСКТ щочотири роки — дивне статутне обмежен- ня для живого, не музейно- го товариства. У з'їзді взя- ло участь 95 делегатів, між- ними, як повідомляло „На- ше Слово“ з Варшави — 14 жінок. 26 осіб з високою ос- вітою, 40 — з середньою, 72 делегати — це люди, які не мають ще 40 років. 43 — члени партій та спільно мо- лоді. Велику кількість деле- гатів становили вчителі ук- раїнських шкіл або ті, що навчають української мови в польських школах.

Звіт Головного Правлі- ння УСКТ опубліковано ще перед з'їздом. Підписаний він був лише ініціалами „ГП“, ніби це товариство закорисповане або ж його керівники бояться виступа- ти під власними прізвища- ми в „народовій“ Польщі.

Звітна доповідь розпо- чинається словами „товари- шів делегатів“, хоч в Польщі прийнято звертатися „панов- ає“, а по- українськи слово „делегат“ пишеться через „т“.

Спочатку йде оптимисти- чна — пропагандна заява: „Завдяки правильній наці- ональній політиці партії і на- родної влади ми маємо мож- ливості вести культурно-ос- вітню діяльність, заспоко- вати культурні потреби ук- раїнських середовищ, бать- ківщини яких є Народна Польща“. Заява, в якій чу- тись нотки „вірогідності“ па- нуючої нації, підкріплена ще й таким додатком про членство українців в УСКТ в комуністичній партії і Польщі, званий „робітничою партією“.

„Відбуваються з я- значні процеси у свідомості як членів УСКТ, так і загаль- но українських середовищ, доказом чого може бути Ольштинська організація в УСКТ, в якій майже кожний третій є членом ПОРП“.

У звітні стверджено зрос- тання української інтеліген- ції в Польщі, масове пересе- лювання українських родин із сіл до міст — без пода- ня причин — виявлено, що з 215 тисяч українців у ко- муністичній Польщі тільки 4770 осіб належать до УС- КТ. Якщо кілька років то- му УСКТ займався в першу чергу культурними справа- ми, розвитком українського шкільництва, рідної культу- ри, збереження традицій, то тепер головну вагу кла- деться, після „налагожден- ня контактів з УССР“ — на „ідейно-виховну діяль- ність“. У звітні сказано:

„Ворожі нам пропаган- дистські осередки, особливо в ФРН і США, слідувати за нашими досягненнями, ве- дуть проти нас брехливу на- клепницьку кампанію, ви- користовують найменші на- діти недоліки та труднощі, щоб викликати в свідомості людей тривогу та сумніви. Тому не можна нам послаб- лювати свою ідейно-вихов- ну діяльність, а навпаки, слід її посилити, щоб зро- били це більше відповідними членами і українськими соро- до-“

Із звіту видно, що украї- нське шкільництво в Польщі з підручниками, в яких по- вно комуністично-антисре- дийного матеріалу, занепа- дає. Тепер вчиться всього 3044 учні, а в 1963 р. ви- чилось понад 4000. „Переста- ла існувати стаціонарн а вчительська студія в Щеці- ні, а на її місці розпочала студія заочна студія в Оль- штині. З браку відповідної кількості учнів перестала діяти початкова школа в Чахові, де бажання вчитися в навчальному 1964/65 році виявило лише 7 дітей“.

Польське міністерство оз- віти, очевидно, всіляко зат- римувало видавання українсь- комових підручників і к в. Шкільний рік уже добіг се- редини, але й досі з підруч- никами справа така: „В серпні 1967 року, напр., ви- йшла тиражем 1000 примір- ників читанка для II класу, а незабаром має вийти чи- танка для VIII класу. Готу- ється також до видання пі- сенник для українських ді- тей, а також граматика ук- раїнської мови та методич- ний посібник для вчителів української мови“. Тобто більшість підручників мають, що вийти!

Зв'язки УСКТ із закордо- ном обмежуються тим, що магатися прав для української мови в державних школах наших країн: у початкових, середніх і в уні- верситетах. Цього права в середніх школах і в уні- верситетах українці в Канаді домоглися в трьох степових провінціях. Це, однак, не значить, що там, де українська мова має повні права нарівні з іншими визна- ними модерними мовами, українці повинні перестати під- тримувати рідні українські школи. Визнання української мови підносить її престиж серед учнів та усу- ває мовну дискримінацію, але тільки рідна украї- нська школа з допомогою дому, громадських органі- зацій і Церкви може виховати дитину в дуці україн- ської культури.

НА ТЕМУ ДНЯ

Забави і студенти

Здається, ще з часів Киє- во-Могилянської Академії існувало в українському на- роді неписане правило: зап- росити студента на гостину чи виставу гачь тоді, коли він не може заплатити „ані шеляга“. Адрже студент — це майбутній культурний, науковий, політичний діяч, можливо один із майбутніх провідників, і чим більше він із своїми людьми та між людьми, тим краще для спільноти, в якій виростає нова молода сім'я.

Від початку повсюдної еміграції українські студен- ти спочатку в Європі, а по- тім у країнах нашого посе- лення завжди користова- лись громадськими підпа- ми там, де тільки можливо. Вони мали значні знижки на квитки до українського театру чи кіна, на наші кон- церти, вечори, включно з товаришескими танцюваль- ними вечорами. Ще кілька років тому це широке прак- тувалося і в ЗДА. Та остан- нім часом цю цінну і важли- ву традицію ми занедбали. Не раз запитуючи, „де на- ша мова“, ми преспоки- нуємо оголошуємо, що вступ на таку то забаву, виставу чи інший вечір коштує стільки то доларів, а для дітей, для прикладу, на половини мен- ше. Українські студенти, з- помож яких далеко не всі із- дають на виклади власними автими, — залиши л і с я- лось поза увагою. Всі ба- жають, щоб на кожному ве- чорі, включно з балеми, було якнайбільше молоді, але не всі йдуть їй назуєр- ті, ніби забуваючи, що старшокласні учні та сту- денти не можуть платити „дорослих грошей“.

Певна річ, що наші студенти за океаном мають більше мож- ливостей і значно більш „кишенькові гроші“, аніж студенти в УССР, однак, за- платити 5 чи й 10 доларів за вступ на імпрезу, яка б, воно не була, — це для ба- гатих майже рокофеллерів- ські цифри.

На, один із надзвичайно приємних товаришеских забав у Нью-Йорку було відносно небагато молоді. Після роз- питувань виявилось, що го- ловною причиною відсутно- сті була ціна вступу. Сту- дентка Бруклінського ко- леджу, напр., сказала, що не може „витягати“ від батьків гроші ще й на забаву, яка коштує 10-15 дол., але „коли б з 3 доларів, то я із своїх грошей могла б заплатити“.

Вірно, що на наступних імпрезах ми будемо краще себе почувати в оточенні до- рогого нам студентської мо- лоді. (ш)

його провідники спорадично відвідують українці у Че- чо-Словаччині. Зате: „З кожним роком усе більше мінюють наші взаємі кон- такти з Українським това- риством дружби і культур- них зв'язків з зарубіжними країнами в Києві. Київське Товариство постачає для всіх наших восьмирічних осе- редків УСКТ основні цен- тральні газети, літературні та наукові місячники, най- новіші видання художньої літератури“.

Про закордонні зв'язки згадує наступне: „З українцями в Югославії не маємо постійних контактів. Утримуємо кореспонденцій- ний і особисті зв'язки за по- середництвом редакції т о р а „Українських Вестей“ тов. Толпока з постпуючою Лі- гою України в США та з „Обществом Карпаторосів“ у Канаді. Слід було б нам, особливо з огляду на суспільство, поглибити наші (Закінчення на ст. 7-й)

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Іван Г. Сирник

УКРАЇНЦІ В КРАЇНАХ СВОГО ПОСЕЛЕННЯ

(3)

Проте, мені здається, що ми зачасто, на всі лади, де цього треба і не треба, вільно оперуємо такими термінами як „еміграція“ і „емігранти“. Ми часто називаємо себе „політичною еміграцією“, хоч у дослівному значенні ми еміграцією не є, і ці терміни, зовсім зрозуміло, не знаходять зрозуміння серед нашої молоді, що належить до другої й третьої генерації, народженої поза Україною. Що більше, ці терміни їй незрозумілі і навіть обурюють. Наша молодь не може подати цих понять з її власним і навіть з нашим статусом громадян Канади. З'єднаних Держав Америки, Франції чи будь-якої іншої країни, де наша молодь народилася. Називаючи себе „еміграцією“, ми відштовхуємо нашу молодь від себе, бо вона своїм громадянством через народження виростає щораз глибше в ґрунт країни свого народження і хоче, зовсім слушно, бути її співгосподарем.

Ми не мусимо називати себе „еміграцією“, щоб цікавитись долею українського народу. Навпаки, наш голос в обороні прав України, буде куди сильніший, коли підноситимемо його з позицій нашого державного громадянства. Голос господаря завжди сильніший, ніж голос комірника чи тимчасового гостя.

Щоб наблизитися до нашої молоді і налагодити з нею зв'язок, мусимо усунути що бар'єру і зійтися з нашою молоддю на ґрунті спільного громадянства. На цьому ґрунті співгосподарів мусимо стояти обома ногами, бо таке становище є єдиноправильне.

Коли ми раз на завжди усвідомимо собі, що ми є співгосподарями наших країн, то тоді не тільки на- близимося до нашої молоді, а вона до нас, але й ціла наша філософія буде мати тривкішу основу. Ми будемо тоді вести себе так, як це робить кожний добрий і розумний господар. Ми будемо розбудовувати наше господарство не на переїзних возах, а на солідному ґрунті нашого громадянства; будемо дбати, щоб те господарство, на якому господарюватимуть наші на- щадки, розвивалося і передавалося од роду в рід, від покоління до покоління, та поможувало себе як- ті таланти в біблійній притці.

Так, як розумний господар не бажав собі того, щоб його господарство перейшло в нездарні руки, так і ми будемо дбати, щоб було кому наше госпо- дарство передати.

Ми мусимо створити для нашої діаспори її „Ві- ру“ непорушних законів. Нема де правди діти: в на- шій діаспорі зударяються два протилежні погляди: Одна школа думання вважає асиміляцію природним і неминуваним процесом. Ті, що поділяють цей погляд, опускають безрадно руки, а навіть потурають асими- ляції. Якщо асиміляція неминуча, то пощо, мовляв, витрачати енергію на боротьбу з нею, коли ми при- речені на культурне винародовлення? Так говорять слабодухи.

В протівягу до цього думання краща частина на- шого проводу і спільноти не легковажить загрози асиміляції, але вона своїх позицій не здає. Вона з нею бореться, бо це єдиноправильний шлях для забезпе- чення нашого майбутнього не на 20 чи 50 років, але й на все дальше майбутнє. В цьому питанні не сміє бути роздвоєння думок. Ми є в боротьбі з асиміляцією і мусимо змобілізувати всі наші сили на цю боротьбу. Всі чинники нашого життя повинні бути на фронті тієї боротьби за збереження українства, починаючи від родинних домів і на церковних організаціях кі- чаючи. Виховання у рідній мові і культурі повинно стати першою національною заповіддю нашої діас- пори.

У додатку до того, що ми самі можемо для себе зробити нашими власними зусиллями, ми повинні всюди, де для цього існує будь-яка можливість, до-

РОКОВИНИ 22-ГО СІЧНЯ ВІДЗНАЧАЮТЬ В АМЕРИЦІ ЩОРОКУ ЯК ВЕЛИКЕ СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ



Губернатор Мічигану Джордж Ромні вручає представникам Відділу УККА в Дітроїті прокламацію Дня Української Незалежності 1965 р.



Губернатор Аризони К. Гарднер підписує прокламацію Дня Української Незалежності у своєму кабінеті.



Посадник міста Ноарку, Н. Дж. Гю Дж. Адонізіо підписує прокламацію Дня Української Незалежності 1965 року.



Підписання Дня Української Незалежності 1966 року у Скрантоні, Па.

Симон Петлюра

В ДЕНЬ СВЯТА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

(Стаття, друкована в „Трибуні“ (Париж), ч. 15 за 22 січня 1926 року)

В день свята української державності встають передо мною постаті лицарів і мучеників Великої Ідеї.

Тих, що життям своїм заплатили за свою віру в неї. Тих, що найдорожчим скарбом засвідчили відданість батьківщині.

Тих, що власним чином крові і праці, гарячого патріотизму і виконання обов'язку, умілими — для інших слухатись і для інших наказувати, а обом і разом користись вищим наказом нації, через її вождя переказаним, розпочали нову добу в історії України.

Тих, що створили спільним чином свого життя легенду нації — легенду збройної боротьби її за своє право жити вільною і державно-незалежною.

Тих, хто заслужив право на те, щоб стати незабутнім в історії України, хто зв'язав її величчю минулого з світлим майбутнім і переказав нам, живим, та прийдешнім поколінням, великий заповіт: національної помсти та недовершеного чину.

Шлях звільнення кожної нації густо кривиться кров'ю. Нашою — так само. Кров'ю чужою і своєю. Ворожою і рідною. Кров закінчує глибокі процеси національних емоцій, усвідомлення, організаційної праці, ідеологічної творчості, всього того, що нація і свідомо і ірраціонально використовує для утвердження свого права на державне життя.

Кров, пролита для цієї величної мети, не засихає. Тепло її все теплим буде в душі нації, все відтворюватиме роллю непокоєного, тривожного ферменту, що нагадує про нескінченне і киче до продовження розпочатого.

З цим чуттям завжди переживаю я наше свято державності. Воно все зв'язується у мене з дорожнім — незабутніми образами тих, хто дав нам право його святкувати, подібно до того, як величаві мелодії нашого гімну, що в цей день здаються особливо урочистими, а слова обов'язує, — все зливаються з передсмертними стогнаннями тих, чий дух тоді тільки повірив у ширість і поважність нашого святкування, коли ми не словами-співаними, а ділами докажемо нашу моральну вартість бути достойними свята.

Хай же в цей день ми глибше, як коли, відчувасмо велику вагу передсмертних заповітів наших лицарів!

Хай свято сьогоднішнє навчить нас шанувати пам'ять поляглих і бережно плекати традиції за українську державність, такі чисті і пророчі, бо і оправдані і скроплені святою кров'ю найкращих синів нації.

А найголовніше з тих традицій буде: пам'ятати про неминучість відновлення боротьби тим самим знаряддям і під тими самими гаслами, що ними користувалися і ними одушевлялися жертви військових подій 1917-1920 рр.

Українські мечі перекутуються на рала тільки тоді, коли гасло — Незалежна Держава Українська — пе-

ретвориться в дійсність і забезпечить отому ралові можливість зужиткувати рідну плодючу землю з її нечисленними багатствами не для потреб третього або другого з половиню чи якогось іншого інтернаціоналу, а для устаткування і зміцнення власного державного добра і збагачення рідного народу.

Отже: не забуваймо про меч; учімося міцніше тримати його в руках, а одночасно даймо про підживлення нації моральних елементів її буття — творчої любові до батьківщини, сторожкості до ворога та помсти за кривди, заподіяні їй, в символі яких знайдемо вірний шлях до звільнення і програму для будівництва!

Великий чин наших лицарів вчить вірності ідеалам і вміню підпорядкуватися. Тільки вірність і служливість творять передумови успіху національної боротьби.

Біла гасла: Українська Народна Республіка — Українська Незалежна Держава об'єднались всі справді активні сили нації в боротьбі за незалежність. Тільки в моральній атмосфері, утвореній тією боротьбою, могли з'явитись світлі постаті поляглих, тільки на цьому ґрунті могла зродитись жива легенда далішої нашої боротьби, що живе немирущою в душі нації і ферментує її сили на нові виступи.

Моральним чотирьохкутником — отим старокозацьким табороном — поставимся ми в переходові дні нашої історії до всіх негідних наступів на нашу єдність та вірність випробуванню ідеям. Скупимося один біля одного з готовістю взаємної допомоги і перестороги, — і ми витримаємо всі „міри і проби“ незалежно від того, чи вони походять з якогось інтернаціоналу чи від його класо-кратичного антиподу.

Вірність є основою не лише родинного життя. Вірність ідеям є підставою внутрішньої сили ширших громадських об'єднань, до національного включно.

Наша вірність тим ідеям, за які голови поклали незабутні лицарі збройної боротьби за українську державність з часів 1917 - 1920 рр., буде найкращою пошаною до світлої пам'яті їх, до великого чину їхнього життя і, нарешті, до розуміння глибокого змісту тієї думки, що в акт свята Української Державності.

„ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ“ В СИРАКУЗАХ

Сиракузи, Н. П. — Цієї п'ятниці, 19-го січня, тут відбудеться церемонія підписання прокламації 22-го січня „Днем Української Незалежності“ в місті і повіті. Прокламацію підпишуть посадник міста і начальники повіту в приватності української делегації із Святокового Комітету, що його очолює д-р Іван Заваликут. Цей Комітет і влаштує величаве святкування Дня Української Незалежності в місті.

ЧЕТВЕРТИЙ УНІВЕРСАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ 22 СІЧНЯ 1918

(Закінчення зі стор. 1-ої)

до кінця, не звертаючи уваги на ніякі перешкоди з боку якихнебудь інших частей бувшої російської імперії, та встановити згоду, щоб наш край почав своє життя в спокої й мирі.

Щодо так званих більшовиків і інших надасників, які розграбують і руйнують наш край, то поручаємо Правильству Української Народної Республіки твердо й рішуче взятися за боротьбу з ними, а всіх громадян нашої Республіки закликаємо, щоб вони, не жалюючи свого життя, обороняли добробут і волю нашого народу. Народна Українська Держава повинна бути очищена від наслідків з Петроградської наїздки, які порушують права Української Республіки.

Безмірно тяжка війна, почата буржуазними правительствами, вимучила наш народ, винищила наш край, знівечила добробут. Тепер сьому треба покласти край.

Одночасно з тим, коли армія буде демобілізуватися, поручаємо розпускати солдатів, а після затвердження мирових договорів розпустити армію зовсім, на місце постійної армії завести народну міліцію, щоб наше військо служило обороні робочого люду, а не забаганкам пануючих верств.

Знищені війною й демобілізацією місцевості мають бути відбудовані при допомозі державного скарбу.

Коли наші воїни вернуться додому, народні ради — громадські й повітові й городські думи мають бути перевибрані в часі, який буде установлений, щоб і вони мали в них голос. Між тим, щоб установити таку владу, до якої мали б довіряти й яка опиралася б на всі революційно-демократичні верстви народу, мас Правильство додати до поміси самоврядування ради робітничо-селянських і солдатських депутатів, вибраних із місцевих людей.

В земельних справах комісія, вибрана на останній сесії Центральної Ради, вже виробила закон про передачу землі трудовому народові без викупу, прийнявши за основу скасування власності й соціалізацію землі згідно з нашою постановою на 7 сесії.

Сей закон буде розглянуто за кілька днів на повній сесії Центральної Ради й Рада Міністрів уживе всіх способів, щоб передача землі земельними комітетами в руки трудящих відбулася з початком весняних робіт.

Ліси, води й усі підземні багатства, як добро українського трудового народу, переходять у розпорядження Народної Української Республіки.

Війна забрала для себе всі трудові сили нашої країни. Більшість підприємств, фабрик і робітень виробляли тільки те, що було необхідне для війни, й народ зостався зовсім без товарів. Тепер війні кінець.

Раді Народних Міністрів поручаємо негайно пристосувати всі заводи й фабрики до мирних обставин, до виробу продуктів, необхідних для робочих мас.

Та сама війна дала сотки тисяч безробітних і інвалідів. В самостійній Народній Республіці України не повинен страждати ні один трудящий чоловік. Правильство Республіки має підняти промисел держави, має зацятити творчу роботу по всіх галузях, де всі безробітні могли б знайти працю й прижити свої сили, й прийняти всі міри для забезпечення покаянням і потерпілим від війни.

При старім ладі торгівці й всілякі посередники наживали на бідних, пригнічених класах надмірні капітали.

Відтепер Українська Народна Республіка бере в свої руки найважливіші області торгівлі й усі доходи з неї обертає на користь народу.

Торговлю товарами, які мається привозити з-за границі й вивозити за границю, вестиме сама наша держава, щоб не було такої доріжки, через яку завдяки спекулянтам терплять найбільші верстви.

Для виконання сього поручаємо Правильству Республіки виробити й представити до затвердження закони про се, а також про монополію заліза, вугля, шкур, тютюну й інших продуктів і товарів, з котрих податки найбільше обтяжували робітні класи в користь нетрудових.

Так само поручаємо установити державно-народну контролю над усіма банками, що через кредит нетрудовим класам помагали експлуатувати трудові маси. Відтепер кредитова поміч банків має йти передусім на піддержку трудовому населенню й на розвиток народного господарства Української Народної Республіки, а не для спекуляції й рзномірної банкової експлуатації.

На ґрунті анархії, неспокою у житті й недоволі продуктів зростає невдоволення серед деяких частин населення. Тим невдоволенням користуються різні темні сили й тягнуть невідомих людей до старих порядків. Сі темні протиреволюційні сили бжають знову піддати всі вольні народи під одно царське ярмо — Росії. Рада Народних Міністрів повинна безпощадно боротися з усіма контрреволюційними силами й кожного, хто призиває до поветачня проти самостійної Української Народної Республіки й до повороту старого даду, — карати яка за державну зраду.

Всі демократичні свободи, проголошені Третім Універсалом Української Центральної Ради, потверджують і окремо проголошується: в самостійній Українській Народній Республіці всі народи користуються правом національно-персональної автономії, яку признає за ними законом 22-го січня.

Все перечислене в Універсалі, чого не вдалося виконати ми, Центральна Рада й наша Рада Міністрів, у найближчі тижні виконають, справлять і до оконечного ладу доведуть Українські Установчі Збори.

Ми поручаємо всім нашим громадянам перевести вибори як найбільш енергійно, підняти всі зусилля, щоб підрахунок голосів був закінчений як найкорше, щоб за пару тижнів зібралися наші Установчі Збори. — Найвищий господар і управитель нашої землі, й Конституцію нашої незалежної Української Народної Республіки закріпили свободу, порядок і добробут на добро всього трудового народу і на тепер і на будучі часи. Сей найвищий наш орган має рішити про федеративну зв'яз з народними республіками колишньої російської імперії. До того ж часу всіх горожан самостійної Української Народної Республіки зазивасмо стояти непохитно на сторожі добуті свободи й прав нашого народу й усіма силами боронити свою долю від усіх ворогів селянсько-робітничої Української Республіки.

У Києві, 9 (22) січня 1918 р.

УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАДА

Золотий Ювілей проголошення Української Державної Незалежності у Шикаго

Шикаго. — Як уже інформовано, Золотий Ювілей проголошення незалежності Української Народної Республіки відзначити Українська Громада в Шикаго ювілейним бенкетом, що відбудеться в неділю, 21-го січня, о год. 5:30 в приміщеннях Шато Рояль та з участю багатьох видатних американських і українських представників. Почесним гостем на бенкеті, що його влаштує Ювілейний Комітет з інж. Степаном Куропасем на чолі, буде президент УНР в екзилі Микола Лівчицький. В місцевій частині програми вступлять запрошені з Дітройту мистецькі, рецитаторка Катерина Бранка - Кривуцька та співачка Валентина Биковець і ансамбль бандуристів ОДУМ і пара молодих танцюристів. Того ж дня, в неділю 21-го січня о год. 2:30 пополудні відбудеться в аудиторії Школи Шопена Свято Самостійності і Соборності, що його влаштує Святоїний Комітет під протекторатом Ліги Американців Українського Походження. У програмі Свята виголосить святочне слово д-р Зеон Винницький з Клівленду, а в багатій місцевій частині виступлять Капіла Бандуристок під керівництвом Петра Потапенка з Дітройту та духовна оркестра СУМА ім. Павлушко-ва під управою М. Голіана. Перед полуднем у місцевих українських церквах будуть відправлені Богослуження в наміренні України.

О. ОЛЕСЬ

ЯКА КРАСА: ВІДРОДЖЕННЯ КРАЇНИ...

Яка краса: відродження країни! Ще рік, ще день тут нісся плач рабів, Мовчали десь святі під попелом руйни, І журно дзвін старий по-мертвому гудів.

Коли звідкільсь взялася міць шалена, Як буря все живе сзонтила, пройняла, І ось, дивись — в руках замайла знамена І змис звитяз снів невідла сторона.

Так спить орел — і враз, розкрити очі, Побачить світ, красу і простір голубий, І легко з скель спурхне і в небі заклопоче Про вільний лет орлів, про ранок золотий.

Так море іноді всю ніч дрімас І нагло хвилями, як крилами, заб'є, І дивним жемчугом і барвами заграє, І очі веселі до себе прикує.

Летить воно, хвилюється і ліється, В обіймах сонячних і сяє, і тремтить, І частям все життя йому в той мент здається, І все в пугі йому і годить і щастить.

І де взялись ті хвилі сніжнібілі, Хто дивно так навчав їх грати і шуміть? З яких ясних країн чайки ті прилетіли, Що вміють ніжно так і плакати, і жаліть?..

Чайки, чайки! Тоді не треба плачу, Коли їде борня за волю, за життя, Коли на змарах а вже дивний відблиск бачу, І сонця жданого блискуче вороття.

Д. Дорошенко

ЯК СХВАЛЕНО IV УНІВЕРСАЛ

(Передрук з „Історії України“, т. I.)

Засідання Малої Ради, рез заколот і безладдя не на якому проголошено самостійність Української Республіки, розпочалося 22 січня і скінчилося вночі 25 січня. Засідання почалося самими українськими фракціями Малої Ради і тут з трьох поданих проєктів (М. Грушевського, В. Винниченка і М. Шаповала) редакції Універсалу було вироблено спільну редакцію. Від 5 год. веч. 23 січня засідання йшло вже разом з неукраїнськими фракціями і відбувалося при закритих дверях аж до моменту проголошення IV Універсалу.

В закритій частині засідання весь час йшли суперечки з представниками національних меншостей, більшість яких, особливо представників Буїди і меншовиків, рішуче були проти проголошення самостійності.

Інші неукраїнські фракції вносили свої поправки до Універсалу, і деякі поправки було прийнято. Так при закритих дверях засідання протяглося майже до півночі 24 січня. Про те, що має бути оголошений IV Універсал, було вже відомо в українських кругах Києва, і багато публіки зібралося в будинку Педагогічного Музею: самого ранку 24 січня. У вечір же головна зала була повна народу.

Нарешті коло 12 год. ночі закрити частину засідання було закінчено, і після невеликої перерви члени Малої Ради зібралися у великій залі. Явилось багато членів пленуму Ц. Ради. Вей місця в залі були заняті публікою і всі з напруженням дожидали моменту проголошення. Приходило засідання Малої Ради почалося в 12 год. 20 хв. уночі з 24 на 25 січня. Збори вікрив М. Грушевський короткою промовою. Він казав, що вибори до Укр. Установчих Зборів че-

М. Грушевський бере в руки текст Універсалу. Всі відразу встають і уважно слухають... Коли М. Грушевський промовив „Одини Україна стас самостійною, ні від когось незалежною...“ зала вибухла громом оплесків і вигуків „Слава“, які стократ дубають в залі, аж стіни дрижать. Кілька разів читанні припиняється оваціями, особливо при словах, що Генеральний Секретаріат переіменовується в Раді Народних Міністрів, що Україна повинна бути очищена від наслідків з Петробурга наслідників та при згадці про земельну реформу й національно-персональну автономію. Так вітало Універсал свідоме українське громадянство, що заповнило сей пам'ятний нощі залу Педагогічного Музею.

Аме керівники Ц. Ради вважали за потрібне піддати цей історичний акт — проголошення самостійності України — під голосування, неначе це був звичайний законопроект. Спочатку було переведено поіменне голосування, а потім дано слово предсавникам фракцій, (Закінчення на стор. 4-ій.)

*) Опис засідання подаю за „Нар. Волею“, 1918, № 9.

22 СІЧНЯ 1918 У „СВОБОДІ“

Вістка про Четвертий Універсал Центральної Ради і проголошення повної Незалежності Української Народної Республіки, вповні незалежною державою українського народу дійшла до Америки через Петроград шойно 27-го січня і була подана в „Свободі“ з 29-го січня під одним з найбільш за всі часи існування заголовків: „УКРАЇНСКА ЦЕНТРАЛЬНА РАДА ПРОГЛОСИЛА ПОВНУ НЕЗАВИСИМІСТЬ УКРАЇНИ“. У підзаголовку, також через цілу сторінку, подано, що „Україна вислала 24-годинний ультимат до Америки через Петроград шойно 27-го січня і була подана в „Свободі“ з 29-го січня під одним з найбільш за всі часи існування заголовків: „УКРАЇНСКА ЦЕНТРАЛЬНА РАДА ПРОГЛОСИЛА ПОВНУ НЕЗАВИСИМІСТЬ УКРАЇНИ“. У підзаголовку, також через цілу сторінку, подано, що „Україна вислала 24-годинний ультимат до Америки через Петроград шойно 27-го січня і була подана в „Свободі“ з 29-го січня під одним з найбільш за всі часи існування заголовків: „УКРАЇНСКА ЦЕНТРАЛЬНА РАДА ПРОГЛОСИЛА ПОВНУ НЕЗАВИСИМІСТЬ УКРАЇНИ“.

Україна вислала ультимат 24-годинний ультимат (домоаючись признання Української Народної Республіки і заключення з нею миру, порожуючи, що в іншому випадку Україна закладе сепаратний мир з Німеччиною); Німечка й Іл канцлер про переговори з українцями (надіється швидкого заключення угоди); Граф Чернін про переговори з Україною (жадає для російської делегації права брати участь у переговорах між Україною і центральними державами); Австрія хоче від України збіжжя; Англія займає супроти України таке становище, як і супроти Росії; Кириша зі сторони харківських большевиків (відкидають вступну угоду української делегації в Бересті Литовським); Большевики хваляться, що збіжжя під їхню контролю; Большевики бояться, що Україна закладе сепаратний мир.

Вже в тому самому часі, в якому подано вістку про проголошення незалежності УНРеспубліки, „Свобода“ сама зайняла становище до цієї події в своєму редакційному коментарі. Коментарі говорять сам за себе і його передрукуюмо разом із заголовком:

УКРАЇНА ПРОГЛОСИЛА САМОСТІЙНІЮ ДЕРЖАВОЮ

Телеграма з Петрограду доносить, що Українська Центральна Рада проголосила цілковиту незалежність України. Під час голосування за цим заявлено 508 голосів, а проти цього було тільки 4 голоси. Це значить, що УЦРада заявила майже одностайно за повною самостійністю української республіки. Коли зважити, що це недалеко майже ціла УЦРада заявила за союзом з Росією, яко федеративною республікою, то теперішня постановка УЦРади є радикальною зміною її попереднього становища.

Ця зміна не стала в Українській Центральній Раді з власної спонукі. Цю зміну викликало становище Московщини супроти України.

Україна вже має московського братерства як за надто. Злучилася з царською Московщиною як вільна країна на правах автономії. Московщина хотіла її вольо і закувала український народ у тяжкі кайдани. Боротися українці разом з москалями проти царської неволі, повалили царя і його бюрократію і здавалися, що оба брати народи будуть мати волю і оба будуть рішати вільно про свою долю.

Але ні. Перше російське князь Львова „по-зволити“ українцям учинити в рідній мові у школах народних і — кінцею. Поза тим мала остати стара московщина на Україні, але вже в ліберальній, лібер. Рух за автономію України московським лібералам аж так далеко не сподобався, що зрозуміли багнетами.

Прийшло до владі соціаліст Керенський, але і цей супротивався довго автономії України, а українському війську відмовив права збору, з якого московські війська вільно користалися.

Прийшли большевики. Ці знову „в засіді“ признають українцям право не лише автономії, але й самостійності, а на ділі підпирють московсько-большевицький рух на Україні, який вважає Україну за кілька губерній, що належать до Московщини. І то що як підпирють! Підпирють — карбанами і гарматами! Проти українських жовнів, проти українських соціалістів — але не большевицьких — послають кулі. Пролівають кров українського робітника на те тільки, аби підтримати панування своєї партії на Україні, аби Україна була частиною большевицької Московщини.

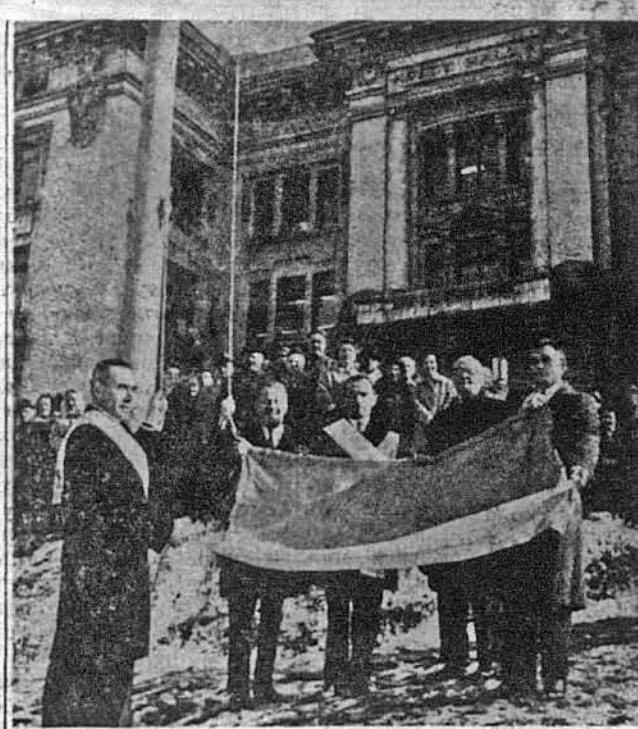
УЦРада, як могла, так старалася врятувати революцію демократії всіх народів Росії. Тому вона змагала до того, аби Росію перетворити у федеративну спілку народних республік, на чолі якої стояло б правительство, що репрезентувало б ті республіки. Тому УЦРада скликала з'їзд народів і тому добивалася, аби відбувся загально-російський установчий збори.

Але що ж, теперішнє большевицьке правительство все те знехтувало. Всі стремління до перебудови давньої Росії у федеративну спілку народних республік — поборою при помочі карбанами. Перші конституційні збори народів Росії розігнано зброєю... Провідники усього руху, а передусім соціалістичного, хоч не большевицького, пакує до тюрми, як за царських часів.

УЦРада не могла такого божевілья терпіти, особливо, коли большевицтво почало від Харкова вбивати клином в українську територію. І тоді УЦРада поставила большевикам ультимат, в якому зажадала аби вони припинили війну проти українського народу. На це відповіла перед кількома днями большевицький прем'єр Ленін, відкидаючи з'їзд совітів у Петрограді, кажучи, що давати революційний рух в Україні.

На всі провації Московщини — від князя Львова до Леніна — відповіла Українська Центральна Рада як тепер найрішучіше — відповіла проголошенням самостійної Української Народної Республіки. Тепер найзд большевиків на українську територію вже не буде „клясовою боротьбою“, „правдивих“ соціалістів проти „буржуазних“ соціалістів з УЦРади, але найздом однієї держави на територію другої, отже проголошенням війни...

лишається духово непереможним і в найтяжчих умовах бореться за своє національне „я“, прагне до здійснення ідеалів, проголошених чотирма універсалами Центральної Ради та універсалам Директорії про об'єд-



Піднімають український прапор перед ратушею одного з американських міст

ЯК СХВАЛЕНО IV УНІВЕРСАЛ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

щоб вони могли висловитися по мотивах голосування. Це поименне голосування переводилося в Ц. Раді тільки в друге: вперше воно було вжите при проголошенні IV Універсалу.

Секретар Ц. Ради Мих. Єремійчак почав вичитувати мена всіх членів Малої Ради, і кожен говорив: „за“ проти“ або „утримуюсь“. Зсього було присутніх 49 членів Малої Ради. З них „за“ Універсал подали свій голос 39 — всі українці й представник польської партії соціалістичної Корсак. „Проти“ подали голос 4: левшовики М. Балабанов, Дм. Чижевський і Кононенко та представник „Бунда“ М. Лібер (Гольман). Утримався 6 чоловік: рос. есер-Савловський та Сухових, представник „поліційної“ І. Гольдфельдман, представник „об'єд. жид. сод. партії“ І. Пад, представник жидівського „об'єднання Дубинський і представник польської „Центру“ Поченовський. Після скінчення голосування М. Грушевський урочисто промовів: „Четвертий Універсал Ц. Ради прийнятий. Україну проголошено самостійною і незалежною Народною Республікою“. У відповідь почувся спів „Ще не вмерла України“, який підхопили всі присутні.

Коли в залі зашуміла знову тиша, взяв слово голова Ради Народних Міністрів В. Винниченко: „Від імені Ради Міністрів самостійної Української Народної Республіки маю честь висловити щире вдволення з приводу того важного історичного акту, що тільки, що відбувся. Заявляю це з тих злихми задоволеннями, що Генеральний Секретаріат давно це мав на увазі. Вже кілька тижнів тому в Генеральному Секретаріаті з'явилася думка про потребу проголошення самостійності, але ми гадали, що з тих злихми трішки почекати, поки дама ця думка досягне. Через це саме Рада Міністрів приймала Універсал з величким захопленням і віткою. Особливо приємний він тим, що проголосив мир, ще більше — в ньому говориться, що ніякої війни не буде і народ український зможе приступити до творчої праці, до будовання в своїй державі ладу. Українська революційна демократія, ведучи лінійно творчого соціалістичного будівництва, набула собі багато ворогів, але ніякі зороти нашої державності й нашого соціального відродження не матимуть успіху в цій боротьбі. Українська демократія непокінчена буде вести боротьбу до всіма ворогами. Я шире бажав, щоб цей Універсал був твердим фундаментом під нашим будівництвом соціалізму, якого — певен — прагнуть усі партії й фракції, які тут є. Я певен, що основи цього Універсалу приведуть нас до федерації соціалістичних республік всього світу.“ Винниченко зробив овацію.

Після його промови почалися заяви фракцій по мотивах голосування. Але виступи скласти заяву лиш один представник рос. есерів Сухових, промовою якою, як каже звіт „Народної Воли“ — „часто перебували з хорів криками та сичанням“. Промовець заявив, що есери завжди стояли за федерацією і що вони навіть проти самостійності України нічого не мають, але думають, що це проголошення прийшло не зовсім вчасно. Тут на хорах з'явився такий шум, що голові довелося гачувати його дзвінком. Далі Сухових казав, що його партія не бачить в цій проголошенні виявлення волі всього українського народу, та що саме це скорочення проголошення сталося з якихось прихованих міркувань. Тут знову промовця перебили вигуками. На думку промовця, в Малій Раді завісив якийсь большевизм — і ці слова такою викликали обурення на хорах. Сухових в далішній частині своєї промови старався довести, що Україна не може жити без Московщини з причин економічних, а що вона мусить неминуче перейти під вплив якоїсь сусідньої імперіальної держави.

Коли Сухових скінчив, тоді читався в „Нар. Воли“, невелика частина хорів вітала його оплесками, а більшість сичала. По цій промові оповіщено перерву засідання аж до другого дня 28-го січня. Було вже чверть дванадцятої години ночі. Так закінчилося свято проголошення самостійності України.

Одним з практичних наслідків IV Універсалу було літературне і генеральне секретаріату в „Раді Народних Міністрів“, а генеральних секретарів — в „наrodnih ministrah“. В момент цієї перемени уряд складався з таких осіб:

Голова Ради Народних Міністрів і Міністер внутрішніх справ Володимир Винниченко. Товариші Міністрів: Іван Красковський, Олександр Карпинський і Леонід Абрамович. Міністр закорд. справ Олександр Шульгин. Міністр лісових і праці Микола Лорш. Товариші міністра Олександр Луковський. Міністр судових справ Михайло Ткаченко. Міністр продовольчих справ Микола Ковалевський. Міністр шляхів і телеграфу Микита Шаповал. Міністр морських справ Дмитро Антонович. Заступник міністра фінансів Василь Мазуренко. Міністр освіти Іван Степаненко, тов. міністра Петро Колодний. Міністр торгівлі і промисловості Всеволод Голуш. Міністр великоросійських справ Дмитро Одинок. Міністр польських справ Мечислав Міцкевич. Міністр жидівських справ Моїсей Зильберфарб. Державний контролер Олександр Золотаров. Державний Писар Іван Мірний.

В той самий день, що й проголошення самостійності, Мала Рада ухвалила „Закон про національно-персональну автономію“, яким ділячи Ц. Ради дуже пишались, як зразком того, як треба улаштувати міжнародні відносини в державі з мішаним населенням, але який в дійсності утворював якусь державу в державі і головне — не виділяв ніякого признавання з боку тих, кого мав ушачувати, — з боку національних меншостей...

О. ОЛЕСЬ

ВОСКРЕСЛІ МРІЇ — УКРАЇНІ...

...і в огні

Пі окрадену збудуть...

Т. Шевченко

Вітри і бурі весняні
Звалили камінь із могил,
В криваві морі і воєні
Пі окрадену збудили.

В красі неглибинній, чарівній
Вона розкрила очі сині...
Лани й ліси вклонились їй,
Воскреслі мрії — Україні.

І мови рідної річки
Злились в одно широке
Море:
Дзвенять по-рідному
Пташки,
І степ по-рідному говорить!

Поглянеш в поле на жита:
Цвітуть в житах волошки
Сині,
І в небі квітка золота!
І небо — прапор України!

Як дзвони радісно гудуть!
Минула наші ніч осіння:
Ніде ні стогону не чути,
Ні тихих скарг, ні
Голосиня.

Злетівся на свято цілий світ
І снів, здивований, шукає,
Вітрами й бурями розкуте?

І Чорне море світ привіт
Гоним крилатим носилом.

Шумлять смерекові ліси,
Кубань і Сян взяли
За руки...
По віночці сповнені краси
Стоять степи, сади і луки.

Весна! Прекрасна, чарівна,
Скрізь животова, де не
стане...
Очам здавалось, що вона
Уже ніколи не зів'яне!

... В криваві морі і воєні
Пі окрадену збудили...
Вітри і вогні страшенні
Пі в повітрі закрутили.

Над краєм дим пожеж
І мла...
Внизу страшенно криває
Море...
На хвилях плавають тіла...
Орач ланів своїх не оре...

Але вона... Вона живе!
Пі все дужче голос чути!
І хто скує життя нове,
Вітрами й бурями розкуте?

Остан ТАРНАВСЬКИЙ

ДЕНЬ 22-го СІЧНЯ

Це був великий день, коли вогню аркану
людина дарував відважний Прометей!
Хоч зачепили боги помстились на Титану,
його вогонь горить, як чину апогей.

Це був великий день, коли слова любови
приніс між люд простий божественний Христос!
Хоч розп'яли Його, щоб більше не промовив,
Його завіт горить, як сонця вічний стос.

Укрийте цей вогонь, Титанові унуки,
у серці бережіть божественну любов!
Бо цей вогонь — це дум, а дум — це творчі руки
що їх призначення — верхи нових будов.

Був наш великий день, коли народ безсмертний
піднявся, носив до вільного життя,
наперекір богам, що признавали смерті,
наперекір судим — величчє вогоття.

Так іскорка мала, що йшла метеоритом,
і думка запальна, народжена в серцях,
Титановим вогнем, Христовим заповітом
живе-палає, мов дум, що без кінця.

Це він, мов Прометей, прикований до скелі,
це він, немов Христос, розп'ятий до хреста
отой Народ-Титан, який в своїй оселі,
поставив свій закон, що спомин і мета.

Український прапор таємно над Істелл Менор



В південно-східній частині степу Нью Джерсі з місто Істел Менор, яке займає досить велику територію — 63 квадратних миль — хоч не так густо заселене. В цьому місті мешкає біля 2-х десятків родин українців. Все в більшості з нової імміграції. 4-го січня цього року в тому місті відбулося засідання Ради міста, було присутніх, крім українців, багато американців. Бо в той день Рада мала вирішити справу відзначення Українських національних роковин — 22 січня. Рада міста винесла ухвалу, якою зобов'язується кожнорічне мейора в день 22-го січня вшанувати вчистоту біля Ситі Голл Український національний прапор поруч з американським державним прапором. Ця ухвала прийнята була одностайно. І тут же група українських дітей з парадальної Школи св. Петра і Павла в Миллвіл, куди належить і територія Істел Менор, в присутності настоятеля парафії протоієрея о. С. Падиского і члена Батьківського Комітету школи п. Василя Нікітича, вчистоту вручили мейорові

міста п. Н. Клеменсові український Національний прапор, що й видно на світлині. Всі присутні виявили справу бурхливими оплесками. От же: вже цього 22-го січня місто Істел Менор відмічатиме вперше нашу національну річницю незалежності й соборності України. Цю подію слід зазначувати членові Ради міста українцеві Василю Нікітичу.

о. С. Ш.

СТВОРИТИ ІСТОРІЧНИЙ ЗАПОВІДНИК У КРИЛІСІ

„Молодь України“ з 5 січня: „Стародавній Галич привертє увагу багатьох туристів, любителів історії. І тепер, коли питання охорони пам'яток набуло важливого державного ваги, місцеві партійні й радянські органи приділяють велику увагу реставрації і відновленню історичних місць. Сподіваємося, що згодом Крилоський комплекс буде оголошено історичним заповідником. Слово за Академією Наук УРСР“.



„22 січня 1918 року в Києві“
(Картина мала Івана Матури)

22 СІЧНЯ 1918 І 1919 РОКУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

разом з тим поставили своїм завданням об'єднати всі землі України в одну державу.

16 жовтня 1918 року австрійсько-угорський цар Карло видав маніфест, в якому, між іншим, говорилось:

„До народів, на самовизначенні яких буде заснована нова держава, звертаю мій заклик, щоб вони співдіяли в цьому великому ділі через Національні Ради, що, створені з послів до Державної Ради кожної нації, мають заступати справи народів у відношенні до себе й до мого уряду“.

18 жовтня 1918 року, отже через два дні після опублікування маніфесту, у Львові ухвалено Українську Національну Радю, яка проголосила створення української держави на території Східної Галичини, Буковини й Угорської України.

Місяць, п'ятнадцять, а саме 15 листопада 1918 року, в Польщі завідалася Руска Народна Рада, яка ухвалила проголошення об'єднання всіх „руських“ земель в одну державу.

3-го листопада 1918 року на всеукраїнських зборах в Істел Менорі, в Чернівцях, проголошено злуку Буковини з Галичиною, а також і з цілою Україною. По кількох днях українські делегати в представників „руських“ партій поїхали в Бухарест на дискусію українську та польську. Українською Буковиною почала правити українська влада.

По революції 1917 року в Закарпатті починається стихійний рух за прилучення Закарпаття до Галичини. Цей рух очолював Власів Ко. Селяни послали своїх делегатів до Української Національної Ради у Львові з проханнями прилучити Закарпаття до Галичини. Потім вони самі, селом був Великий Вичків. Завершено цю роботу були збори в Хусті 21 січня 1919 року, в яких 1800 делегатів одностайно проголосили злуку свого краю з Україною. Невдовзі ж збори обрано Українську Національну Радю Закарпатської України, являвшу державну владу.

Українська Національна Рада у Львові, як найвища влада на українських землях колишньої Австро-Угорської монархії, 10 листопада 1918 р. доручила Державному Секретаріату вжити потрібних заходів для об'єднання всіх українських земель в єдину соборну державу.

І як логічне завершення цього прагнення були постанови Української Національної Ради у Станиславіві з 3 січня 1919 року про Універсал Директорії.

„Українська Національна Рада, — читаємо в тій постанові, — виконуючи права самообзначення українського народу, проголосить торжественно з'єднання з ним ініційним днем Західної Української Народної Республіки з Українською Народною Республікою в одну однопольну суверенну Народну Республіку“.

Ця ухвала була прийнята одностайно, і тодішній президент Української Національної Ради д-р Євген Петрушевич заявив:

„Ухвалений закон політичний в нашій історії однією з найкращих сторінок

ЯК БУВ ВІДКРИТИЙ ПАМ'ЯТНИК... КОБЗАРЕВІ У БРАЗИЛІЇ

Для кращої інформації про ту подію, містимо уривки з репортажів, надрукованих у тижневиках „Хлібороб“ з Куритиби, ч. 42, та в „Праці“ з Прудентополюсу, ч. 44 з листопада 1967 року.

У „Праці“ репортаж був надрукований без підпису, під наг. „Інавгурація Плато „Україна“ і пам'ятника Тарасові Шевченкові“.

„Що українська колонія у Бразилії, а зокрема в Куритибі, дочекалася довго вижданого дніни, сповнення своєї золоті мрії й бажань, побачити в цій столиці Парана площу „Україна“ і пам'ятник великому Геніюві й найбільшому поетові українському Тарасові Шевченкові. Ця пропам'ятна днина завітала в неділю Царя Христа, 29-го жовтня.

Вже в суботу, дня 28-го, приїжджають Дорогі Гості. Вітаємо наших громадян з Порту Алегре, які приїхали дожелезничий (514 км. п. л.) шлях, і приїхали до Куритиби, щоб радіти з ними й погратувати нам за наш спільний, великий осяг. Вони дуже добре розуміють, скільки то жертв, клопотань і праці треба було вложити в таке велике діло. Вони, перші у Бразилії, у столиці великого Ріо Гранде до Сул, у Порту Алегре, побудували гарну площу „Україна“ і пам'ятник — погруддя Тарасові. Вони приїхали двома спеціальними омнібусами, звичайними й своїми автами.

Вітаємо теж наших громадян з Сан Павло, які теж приїхали двома великими, спеціальними омнібусами, також і звичайними, своїми автами та й дехто літаком.

Дня 28-го жовтня 1967 року. Субота. Година 21-а в залі ХОС-у академія для вшанування Поета. Академію дуже старанно приготувив Шевченківський Комітет... Скоро, після виступу в залі ХОС-у, відбулася ще довга академія в домі ТПУ-К-и з нагоди 25-річчя УПА. Цю академію, заходами Товариства Прихильників Української Культиури, виконали: Чоловічий хор під диригентурою п. Адама Барана й оркестра під батуту п. Йосипа Гринченка.

Концерт був дуже гарний. Якого давно не було в Куритибі. На жаль, публіка була нечисленна. Академія в ХОС-і закінчилася дуже пізно, йшов зливний дощ, люди йшов помучені з подорожі, а найважливіше, забагато два гриби в борщі“.

Дня 29-го жовтня. О годині десятиї ранку, узвишши Бігорієльо стало центром українського життя. Тут, на найвищій точці Куритиби, побудована площа „Україна“. Звідси бачите дві українські церкви — Католицьку і Православну — автокефальну. Звідси недалеко гарний будинок ТПУ-К-и й репрезентативний дім ХОС-у. Тут, докравши, найбільше замахали українці.

Площу „Україна“ скоро наповнюють наші люди. Ось приїхали ще гості з Понта Гросес, Прудентополюсу, Іраї і з інших міст і осель. Всі спішають на Площу. Одинадцять година. Чекаємо на владу. Приїждять Представники лат. митрополіччя Курії — Сп. Мазаротто, Сп. Федальто, репрезентант польського сп., Кравець, Тадей Дзидіц, Чину польських Отців Місіонерів, Український — католицький Екзарх Кир Йосип Мартинєць ЧСВВ, о. Йосип Прийма ЧСВВ, протоігумен, о. Ефрем Кривий ЧСВВ, ігумен Прудентополюсу, о. Григорій Віторинський, о. Василь Зінко і бр. Прокій Верета, всі ЧСВВ, представники „Праці“, Отці Пасторів Постоля і Микола Шербак, представники Православного — автокефального Церкви; п. ред. Олександр Ващенко, представник „Хлібороба“ і інші.

Шевченківський Комітет, в якого склад входять: О. Микола Іванів ЧСВВ, д-р Амвросій Хома, інж. Рафаїл Куліничий, д-р Йосип Ділай, ред. Микола Гец, п. Степан Плахтин, інж. Степан Микитин, ген. Дюлуд, п. Андрій Чайка і п. Михайло Голуб, вітає владу міста Куритиби: Омара Саббага, префекта; Президента Трибуналу Справедливості; радників міста: Тита Шієра і Арліяда Рібаса де Олівейра. Водночас пред-

ставляє їм вище згаданих достойників Церкви й репрезентативів різних муніципій, між ними п. Антона Вітчинія-шину, префекта Прудентополюсу й його лавників: Павла Кокодиняка й Августа Савицького; Юліана Вілика, префекта Мале; французького консула Петра Лопалу й скульптора Карла Андре й інших. На привітання префекта заграла труба оркестра військової поліції. Префект, інж. Омар Сабар серед рясних оплесків відслонив статую Тараса Шевченка. Заповидник п. Ромуалдо Гурак починає програму й інвентураційного свята. Він просить до слова д-ра Амвросія Хома, д-р Амвросій, речник Комітету й всієї української спільноти. Його доповідь збудована на всіх зраках красномовності. Він накреслив повний і досконалий образ Великого Поета України в його історичній величній діяльності. Свобода людини, свобода України, свобода всім народам — це провідна думка промови. Твори Тараса Шевченка переложені на всі передові мови світу не лише тому, що стоять на найвищому ступені кращого письменства, але особливо тому, що його могутнє слово — то слово пророка, борця і страдника за волю рідної батьківщини й волю поневолених народів. Пророк не дочекав сповнення свого візю, але він пророкував свободу для грядущих поколінь і ми віримо, що свобода буде не лише привілеєм країни нашого поселення — свободолібною, демократичною Бразилії, але також народу українського.

Промова д-ра Амвросія Хоми виголошена з таким гарним, патрістичним чуттям, захопила всіх присутніх і ввирли в їх душах незатерте враження. Вона повинна бути надрукована на першій сторінці пропам'ятної книги цього нашого всенародного свята. За та чудову доповідь, в ім'я цієї української спільноти в Бразилії, всі організації відіслали йому „Амвросію свою найщирішу подяку“.

Після промови д-ра Амвросія Хома сказав глибоко змістовне слово Преосвященний Кир Йосип Мартинєць ЧСВВ, Екзарх для України — католиків у Бразилії. У своєму слові Експеленція підкреслює релігійний сангмент у творчості Поета. Вороги правди хочуть спотворити велетенську постать Генія України, але їм це не вдається ніколи. Про його глибоку релігійність говорять рядки поезій, поем і дум, що їх він складав на папері, заливаючись гіркеними сльозами. Правда й справедливість мусять перемогти. Любов і братерство мусять запанувати. „Обійміть, брати, найменшого брата...“ Іх Преосвященство промовив теж по-українськи. Він звернув увагу на слова Поета, які вприті до пропам'ятній таблиці та й вмуровані на підставі, у підніжжі статуї Тараса: „Учітесь, брати мої! Думайте — читайте. Чужому навчайтесь! Своєго не цурайтесь!“

По промові, Владика вложив, у приготуваному місці на підставі, грудку землі з могилы Поета в Каневі, яку привезли Вш. Пастство Сисакі.

Опісля, Пан Ромуалдо Гурак просить зачитати п. Б. Бідинський від асемблеї до Сан Павло. Опісля від української санпавлівської спільноти складає привіт п. Михайло Діаюра. Від української громади з Ріо Гранде до Сул вітає п. Іван Маскула. Українська колонія Санта Катари-ни заступає Впр. о. Протоігумен Йосип Прийма ЧСВВ. Він зачитує привіт від тієї громади.

Накінець, по привітах і поздоровленнях забрав слово префект Куритиби. Словом говорив, що є різні площі в нашій столиці. Є площа „Еспанія“, „Японія“, „Польща“, „Ми маємо намір збудувати на узгір'ї“ п'ятнадцяти вулицю площу для всіх етній. Сьогодні маємо велику сатисфакцію передати мешканцям того міста, а зокрема українцям „ПРАСА УКРАЇНИ“. Префект, приятель українців, знає добре про Тараса Шевченка. Він називає Олівейра. Водночас пред-

ставляє їм вище згаданих достойників Церкви й репрезентативів різних муніципій, між ними п. Антона Вітчинія-шину, префекта Прудентополюсу й його лавників: Павла Кокодиняка й Августа Савицького; Юліана Вілика, префекта Мале; французького консула Петра Лопалу й скульптора Карла Андре й інших. На привітання префекта заграла труба оркестра військової поліції. Префект, інж. Омар Сабар серед рясних оплесків відслонив статую Тараса Шевченка. Заповидник п. Ромуалдо Гурак починає програму й інвентураційного свята. Він просить до слова д-ра Амвросія Хома, д-р Амвросій, речник Комітету й всієї української спільноти. Його доповідь збудована на всіх зраках красномовності. Він накреслив повний і досконалий образ Великого Поета України в його історичній величній діяльності. Свобода людини, свобода України, свобода всім народам — це провідна думка промови. Твори Тараса Шевченка переложені на всі передові мови світу не лише тому, що стоять на найвищому ступені кращого письменства, але особливо тому, що його могутнє слово — то слово пророка, борця і страдника за волю рідної батьківщини й волю поневолених народів. Пророк не дочекав сповнення свого візю, але він пророкував свободу для грядущих поколінь і ми віримо, що свобода буде не лише привілеєм країни нашого поселення — свободолібною, демократичною Бразилії, але також народу українського.

Промова д-ра Амвросія Хоми виголошена з таким гарним, патрістичним чуттям, захопила всіх присутніх і ввирли в їх душах незатерте враження. Вона повинна бути надрукована на першій сторінці пропам'ятної книги цього нашого всенародного свята. За та чудову доповідь, в ім'я цієї української спільноти в Бразилії, всі організації відіслали йому „Амвросію свою найщирішу подяку“.

Після промови д-ра Амвросія Хома сказав глибоко змістовне слово Преосвященний Кир Йосип Мартинєць ЧСВВ, Екзарх для України — католиків у Бразилії. У своєму слові Експеленція підкреслює релігійний сангмент у творчості Поета. Вороги правди хочуть спотворити велетенську постать Генія України, але їм це не вдається ніколи. Про його глибоку релігійність говорять рядки поезій, поем і дум, що їх він складав на папері, заливаючись гіркеними сльозами. Правда й справедливість мусять перемогти. Любов і братерство мусять запанувати. „Обійміть, брати, найменшого брата...“ Іх Преосвященство промовив теж по-українськи. Він звернув увагу на слова Поета, які вприті до пропам'ятній таблиці та й вмуровані на підставі, у підніжжі статуї Тараса: „Учітесь, брати мої! Думайте — читайте. Чужому навчайтесь! Своєго не цурайтесь!“

По промові, Владика вложив, у приготуваному місці на підставі, грудку землі з могилы Поета в Каневі, яку привезли Вш. Пастство Сисакі.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН У ЗВЕРНЕННІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

До цього не бракує й засобів, тільки вона мусить виявити сильну волю, бо ми здібні з огляду на ліпшу Америку та маємо моральну силу підтримати справу миру у світі. В справі внутрішнього становища ЗДА Президент підкреслює, що американський нарід ніколи не жив в такому достатку, як тепер. Крайова продукція перевищує \$800 мільйонів річно. Вона збільшується вже 83-й місяць, і за один місяць матимемо 7 років постійного збільшення економіки. Американці більше заробляють, фабрики працюють, нові авта їздять по нових автострадах, в американських родинках діють понад 70 мільйонів телевізійних апаратів і щотижня зновується в цій країні новий коледж і більше як половина випускників середніх шкіл (тайскулів) вступають на даліше навчання до коледжів. Та Президент згадав і про деякі недомогання, які треба усунути в найближчому часі. Декуди число безробітних зросло; в більшості містх минулого літа були заворушення; збільшується число злочинів на вулицях наших міст; прибут-

ки фермерів не дорівнюють прибуткам фабричних і міських робітників; треба збудувати більше число мешканцевих одиниць, бо незамощення середньозамощення населення не має відповідних мешканців; треба подбати, щоб зменшити кошти лікування та очистити повітря й води, щоб поліпшити дорівний стан населення. Уряд в усіх повивчих справах вноссе до Конгресу відповідні законопроекти. Бюджет на фінансовий рік 1969-ий запропонував Президент в сумі \$186 мільйонів. До цієї суми Президент зарахував і ті всі фонди, які минулих років не були зарековані до федерального бюджету — фонд соціального забезпечення та фонд на будову автострад — тому запропонований бюджет такий високий. Дефіцит мав би вивести тільки \$10 мільйонів, але він був би такий малий тоді, коли Конгрес схвалить збільшені податки. Президент закінчив свою промову про Стан Унії заявою про те, що мешканці цієї країни повинні бути горді на те, що вони американці, бо ЗДА завжди могла з успіхом розв'язувати свої проблеми.

Павла Літвінова позбавили праці

Москва. — Павел Літвінов, вник колишнього совєтського міністра закордонних справ, втратив працю асистента в Інституті хемічної технології в Москві внаслідок того, що не піддався шантажу з боку тайної совєтської поліції, яка погрожує йому репресіями, якщо він оприлюднить свої записки, зроблені під час судового розправу проти письменника Владимира Буковського, заарештованого на три роки в'язниці. Ті записки появились згодом на Заході, м. л. в „Нью Йорк Таймс“. Павел Літвінов підписав також разом із дружиною іншого засудженого письменника Юлія Даниєла, Ляріссю Даниєл, пламенний протест — скаргу проти способу ведення судової розправи проти 4-ох письменників в минулому тижні, коли - то всупереч усім правилам чесного правосуддя засуджено підслуханих в в'язниці карі від 1-7 років.

Шіганук знову лається проти ЗДА

Пномпень. — Голова Камбоджі князь Норором Шіганук знову виступив з гострою заявою проти Америки, закінчуючи її „дичинею з д. л. а. м. н. я. обітницею“ та „скандальним аргументом“ зневагу супроти даного слова чести“. Шіганук обурився на заяву Державного Департаменту, що Америка не зобов'язувалась ніколи не порушувати території Камбоджі в погоні за втілюючими комуністичними військами, і твердив, що американський амбасадор з Індії Честер Боулс, який відвідав був Камбоджу тижнем тому, власне дав таку обіцянку. Шіганук лаявся проти Америки у своїй промові до югославського президента Тіта, що його вітав Шіганук з великими парадом.

Про українську мову у „Вітчизні“, „Дніпрі“ та газетних виданнях в СССР

Київська „Література і Україна“ з 5 січня 1968 р. вочевидь піддаючись новорічним настроям, опублікувала статтю під наг. „Не буди мислі чисті кричати“, в якій мовиться про мову. Передрукуюмо уривок із статті, зазначаючи, що автор не наважується вказати на причини стану, коли під впливом російської мови навіть „Радянська Освіта“ не зміг відірватися знахідно від відмінки від родового: „Грамматикою нашої рідної мови з давніх часів узаконено пість відмінки: називний, родовий, давальний, знахідний, орудний та місцевий. Про чому, граматичні закони виведені з багатовікової мовної практики народу. Відтак навіть тої, хто ніколи не вчив або вчив та прозабув грамматику, ніколи не сплутає цих відмінків, коли він засвоїв, уловив українську мову разом, як мовиться, з материнським молоком. Той же, хто опанував її в зрілому віці, нерідко допускає плутанину. Найчастіше плутають знахідний відмінок з родовим. І останнім часом ця прикра плутанина набула прямота загрозливих масштабів. В розмовах освічених людей, в інформаційних РАТАУ, в газетних замітках, ба навіть у літературних творах тепер часто — густо натрапляємо на вислови такого типу:

„Я не люблю таку погоду (замість: такої погоди). Чому ти не взув чоботи (замість: чобіт). Не мороч мені голову (замість: голови).

Наша фабрика не виконала план (замість: плану). „Ти не бачив мою матір? (замість: моєї матері). У кожному з п'яти цих прикладів заперечна частка „не“ вимагає тільки родово-

го відмінка. Тим часом автори таких висловів, а слідом за ними й деякі редактори цього не знають. Цим грішать не тільки районні та обласні газети, а й республіканські (серед них навіть „Радянська Освіта“ й „Література України“, журналі „Вітчизна“ й „Дніпро“, усі видавництва). На доказ того, що недарма в смертельних гріхах такі поважні часописи звинувачують, можемо навести кілька надцять найхарактерніших прикладів, які я занотував у записничок:

„Вузи чекають нове (замість: нового) поповнення“.

„Холод не вбивав шкурний вірус (замість: лихорадковий вірус), а навпаки, консерву його“.

„Коли оглядашся зараз на багатолітній шлях нашої видавництва, яке (замість: якого) тепер не впізнати...“

„Ми не можемо зберегти цей зошит (замість: цього зошита)“.

„І так далі...“

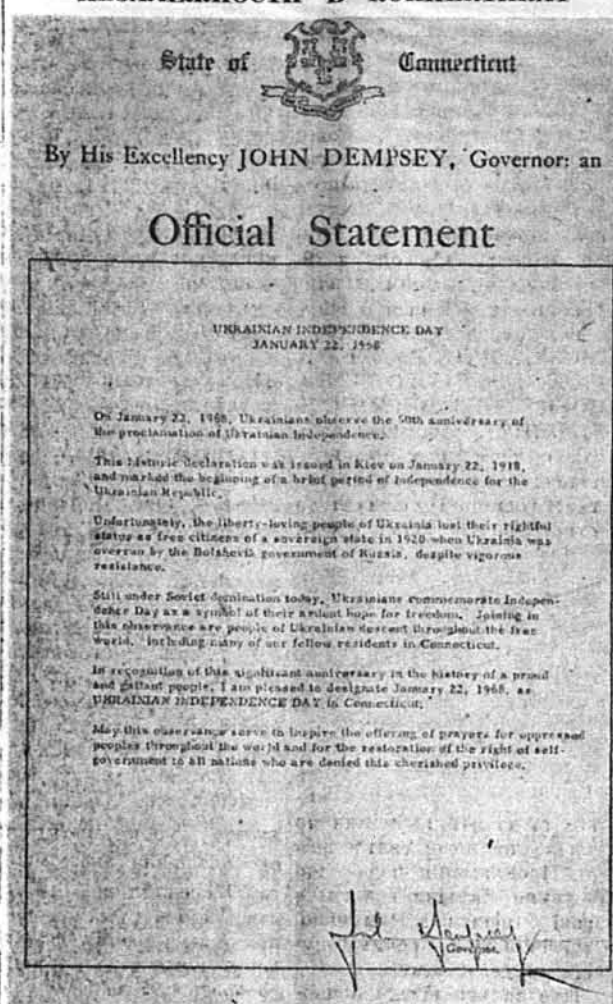
Український Літературно-Мистецький Клуб
№ 109-2

● 3 Літературно-мистецького Клубу в Нью-Йорку повідомляють, що в п'ятницю 19 січня відбувається там вечір під назвою „Живий Журнал ч. 3“: „50 літ тому“.

Виступлять Іван Керницький, Антін Малюца, Фотій Мелешко і Борис Ржепечний. Початок о год. 8 веч.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УНІОСЮЗ!

ПРОКЛЯМЦЯ „ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ“ В КОННЕКТИКАТ



Фотокопія (поменшена) документу, що його підписав губернатор Джан Демсі, проголошуючи 22-го січня 1968 „Днем Української Незалежності“ в стейті Коннектикат.

Ньюйоркська публічна бібліотека в 350-річчя Києво-Могилянської Академії

На початку грудня 1967 р. в приміщенні Слов'янського Відділу Ньюйоркської Публічної Бібліотеки влаштували виставку, присвячену 350-річчю Києво-Могилянської Академії, що була заснована 1615 р.; спершу це була братська школа, потім колегія, а згодом Академія. Школюю спочатку опікувався Братський монастир в Києві. Офіційну дату заснування Київської Академії устійнено 1617 р. і тої у 1967 р. припадає 350-річчя цієї першої академії та наукового центру Сходу Європи, яка проіснувала до 1815 р. тобто 198 років, коли її московський царський уряд розпустив, скасовуючи рештки автономії України, включачи Україну в склад Московської імперії.

Академія випустила ряд славних тоді науковців. Добродієм Академії став Київський Митрополит Петро Могила, 1596-1647. Другим її добродієм був гетьман України Іван Мазепа, який 1704 р. перебудував її. Третім її добродієм був Митрополит Рафаїл Зборовський, який помер 1747 р. За тих відрі 200 років Академія випустила колю 20.000 студентів та вчених не лише для України, але для всіх слов'ян, які шрили культуру, ввозорану на Західній Європі.

Вчені Київсько-Могилянської Академії шрили в

Московії західну культуру, як сказано в поясненнях англійською мовою. З Академії виийшли такі славні особи як Дмитро Туптало, Ол. Безбородько, Теофан Прокопович. Академія видала для України філософа Григорія Сковороду, сотки професорів та українських православних єпископів.

Виставка крім портретів обіймала багато джерельного матеріалу та знімок про Академію, розміщених в трьох галереях. В них виставлені джерела до історії Академії, поміщені в українських виданнях, як Віра і Культура, „Записки УТН“, та інші. Виставку впорядкував ред. Р. Ляницький, працівник Слов. Від. НТШБ.

Виставку влаштувано тоді, коли були поголоски, що будинкові Академії Києво-Могилянської загрожують зрушення у зв'язку з плановим перебудови та так званою модернізацією столиці України — Києва. Українці повинні відвідати ту оригінальну виставку та піднести мучний голос протесту проти запланованого Московського знищення того пам'ятника української культури — пер. ред цілим цивілізованим світом, включно з ЮНЕСКО. Пора діяти зараз, бо завтра може бути вже запізно.

Вчені Київсько-Могилянської Академії шрили в

Д-р Ол. Соколюшин

Клівленд, Огайо

ІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ОСЕРЕДКУ Н.Т. ШЕВЧЕНКА

В суботу 9-го вересня м. р. відбулися загальні збори Осередку НТШ в Клівленді в пластовій доміції при вулиці Кенільворт ч. 1202. Відкрив їх голова Осередку, проф. д-р Михайло Пап, секретар-юанж. Іван Фур.

Після звітів членів Управи за минулі три роки попередньої каденції, а то голови проф. д-ра Михайла Папа, секретаря інж. Івана Фур.

Після звітів членів Управи за минулі три роки попередньої каденції, а то голови проф. д-ра Михайла Папа, секретаря інж. Івана Фур.

Після звітів членів Управи за минулі три роки попередньої каденції, а то голови проф. д-ра Михайла Папа, секретаря інж. Івана Фур.

Після звітів членів Управи за минулі три роки попередньої каденції, а то голови проф. д-ра Михайла Папа, секретаря інж. Івана Фур.

Після звітів членів Управи за минулі три роки попередньої каденції, а то голови проф. д-ра Михайла Папа, секретаря інж. Івана Фур.

З НАШИХ БУДНІВ

НА ЩЕДРИЙ ВЕЧІР

Гріх було б собі марикувати, що під час цьогорічних Свят добрі ангели про мене забули — не обдарували дарунками. Навпаки! — якраз були вони, до спілки з св. Миколаєм, дуже щедри, а їхня щедрість проявилася головним в тому, що просто засипали мене всякими, що так скажу в літературній мові, — одеклонами! Якби я всі ці нахуці води на себе повиливав, то було б мене чути аж до села Водник у Білоруському повіті. Ну, але ангели, відома річ, це істоти небесного походження і на них не можна нарікати, бо це, чого доброго, нагніваються і знову зачнуть класти мені під ялинку... краватки.

Жарту-жартами, але колись, одами, пригадую, я і мої молоді сестри мали в хаті ту проблему, що наша мамуня не переносила духу колючонських вод, парфумів чи інших пахнів!.. Раз, пригадую, на сам Щедрий Вечір — або „голдну кутю“, як це у нас говорили — я, тоді учень народної школи ім. Бориса Гринченка у Львові, приїхав додому, відав, трохі більше напачений, як треба. Тільки ми помолилися, посідали за стіл і забралися до борщу, — як наша мамуня раптом зблідла, встала і швиденько потупцювала до некарні, стиснувши

ши долонями голову. — Що трапилось з мамою? Вони зворі? — питаю я.

— Пішли до некарні нхати нафту! — зашебетала сестра Оля.

— Ти, хіба, сидиш у Львові, між нами, призабув, що мама не може стерпіти всяких пахнів! — сказав суворо батько. — Ні від того робиться слабо і голова в неї дуже болить.

— Ну, і наклади жимі на себе того добра! З півдерева! — задрібно перешіптувалися сестрички.

— Пиди додвір, постій трохи на морозі і вивітришся, — сказав батько. — Тату! За нечисті цілу хату.

Скільки років минуло з того часу, коли то я на Щедрий Вечір, в морозну, зоряну ніч, стояв під загатою і „вивітривався“ з одеклономських пахнів!.. Саме перед Святими я отримав листа з дому, в котрому сестра Оля пригадала мені що поділо. Та й це написала в тому листі дорога сестриця, що „нашій мамуні дали не перенести запаху всяких пахнів та що голова в них дуже поболіло, як колись... Може від того, що вони вже стали дуже старенькі!“

А може „соціалістичні“ духи-одеклономі жиміє пахнуть, як „буржуазні“?.. І к з р

Українські журналісти вшанували пам'ять Миколи Голубця

Прикро приходить відчувати, що така небуденна постать Українського Львова — як с. л. Микола Голубець в короткому часі після своєї смерті — пішла в забуття, дармащо залишилася грядучим поколінням багато праці з ділянці журналістики, письменства, мистецтва й історії.

Пригадуючи цю колючонську постать нашому громадянству у 25-річчя з дня смерті, як також підкреслюючи його мураліну працю для свого народу, спілка Українських „Журналістів в Америці“ вшанувала його окремих вчених, що відбулися в приміщенні Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку в дні 22 грудня 1967 р. На вечорі з'явилось багато його сучасників, прихильників та приятелів і, зокрема, поважне число мистців. Між прийняними були, м. л. дир. Пастушенко, Святослав Гордицький, Даміян Горнякiewicz, Антін Малюца, як також гості з Європи проф. д-р Янів із Франції і ред. Зенов Пеленський з Німеччини. Голова СУЖА ред. М. Долницький підкреслює у вступному слові, що вшановуючи Миколу Голубця українські журналісти вшановують своїх колег й українську журналістику в цілому.

Програмою вечора проводив секретар СУЖА д-р Роман Криштальський, який накреслює силуету Голубця, як всестороннього і неперсичної міри людини, та видатного журналіста, при чому зазначив, що світова завірюха й окупація рідних земель знищили багато документальних даних про життя і діяльність Миколи Голубця. Однак треба сподіватися, що й на підставі того, що збереглося написане чи у пам'яті живучих його сучасників, Микола Голубець докопается книжечку про нього.

Ред. Роман Криштальський прочитав свій споми про М. Голубця з часів першої зустрічі з ним при УСС та піз-

нішого контакту після вільної війни у Львові, в часі праці у „Ділі“ як й на терені т. зв. „Богемі“, яка гуртувала робітників пера, пішла й додолу, та їх прихильників. „Богема“ мала своїх провідників Михайла Рудницького і Миколу Голубця й вона оживила у Львові літературне й товариське життя. Закінчив ред. Купчинський свої цікаві спомини словами: „...Згадую М. Голубця, а може сьогодні якась тасма рука поклала там у Львові китицю квітів на його запалу мотилу, а ми від себе складаємо під його неруколюбство пам'ятником кілька не забудьок“.

Проф. Антін Малюца скаржиться на Миколу Голубця, як вартісного мистецького критика та знавця, доказом чого його численні монографії мистців та безліч статей і критичних рецензій.

Ред. Іван Керницький (ІКЕР) прочитав у „своєму стилі“ згадку про свою співпрацю з Миколою Голубцем, накреслюючи цю співпрацю як початкового журналіста з веселої та товариської точки.

Ред. Михайло Островерха прочитав пародію Федя Триндіа про Миколу Голубця, яка, моментами, своїми сатиричними висловами, прибила вечорові веселого настрою.

Після доклавів д-р Р. Криштальський відчитав депешу, яка наспіла від власного конурпу „Українська Преса“ у Львові — п. Івана Тиктора з Вінниці, в якій він схилює в пошани голову перед одним з найкращих своїх редакторів, Миколою Голубцем.

ЯК БУВ ВІДКРИТИЙ ПАМ'ЯТНИК...

(Закінчення зі стор. 5-6)

вас його поетом свободи. Порівняно його з Кастром Алвешом і іншими поетами як у своїх писаннях писали про свободу. Кінчаючи свою промову, дакує українців за прихильність до його особи та і співпрацю.

Офіційну частину інаугураційного свята закінчує хор Залізничників. Як ухор... Дирігує п. Адам Варан.

Стоїть наш великий Батько Тарас на високому узвишші Вікторії в Куритібі. Стоїть на високому п'єдесталі. У правій держить свій любий КОЗАР та й гляди на гарну Куритібу, на цілу свободулюбну Бразилію, де лише живуть його брати України і киче:

Учїтеся, брати мої!
Думайте, читайте,
Чужого навчаєтесь.
І свого не цурайтесь.

Бо хто матір забуває,
Того Бог карає.
Чужі люди цураються
В хату не пускають.

Статуя Тараса Шевченка:
Висота самої статуї 2,50 м.
Висота п'єдесталу 3,00 м.
Разом: 5,50 м.
Тягар статуї 600 кг.
Тягар п'єдесталу 12,000 кг.

Тижневик „Хлібороб“ помістив велику фотознімку з пам'ятником Т. Шевченку і площі „Україна“, і ще окремо — голови Кобзаря у молодому ліці, сповнену енергії й динаміки (автор проєкту пам'ятника — французький скульптор Карл Андре). Цей репортаж, також не підписаний, вкладає в себе докладний опис площі „Україна“ та самого пам'ятника.

„Голова міста (префект)“ все ширше і ширше розкриває очі, погляд яких не ховає ні здивування, ні задоволення. Він, молодий інженер п. Омар Сабаг, стоїти на узвишші, сьогодні тільки урочистого та офіційно закінчував те, що було розпочато й роками провадився за його доповіддю на головному місті Куритібі, тепер федеральний Міністр Хліборобства, теж інженера, Іво Арзуа Перейра. Той знав справу докладно й ґрунтовно, бо відбув чимало факхових нарад та конференцій, а також дещо прочитав з художньої літератури, й публіцистики на відповідну тему.

Але Іво Арзуа сьогодні по горло зайнятий працею в Міністерстві, ніяк не міг покинути столічного міста Бразилії, щоб взяти участь в урочистості 29-го жовтня на колишній відкритий ним Площі України в Куритібі. І урочистість, очолює сучасний голова міста, згаданий вище п. Омар Сабаг.

Перед ним чудовий вигляд на середмістя, розташоване в розлогіх долинах, з багатьма різноманітної форми, оздоблені та кольорів хмародерами.

Площа України є на одній з найвищих точок міста. Звідси видно, сливе, всю Куритібу, принаймні до проти-лежної її гірської частини — в напрямку до Атлантики. А Омар Сабаг на такій горі забрався ще далі, на терасу, до якої ведуть численні сходи. Над ним, над голою міста, вище стоїть тільки ще одне, заповнене в широке блакитне покривало. Миніє ще кілька хвилин, надіде одиннадцята година дня і він потягнеться за шнуром, тоді покривало спаде вниз, тоді перед численним зібраним людством з'явиться бронзова постать...

Та голова міста все це знає, знає й хто захований за блакитним покривалом, зрештою, подібні урочистості для нього не перлина, він до них добре звик і його в ці моменти ніколи не покидає почуття певності. В Куритібі пам'ятники такі чимало, не раз він бачив, як їх відкривали. Ось і сьогодні, місто має багатітися ще одним твором скульптури, який прикрашатиме нову Площу України. Він звик такі події давати за цілком місцеві, а значить місцевого значення; адже, як і сьогодні, так і в кожному іншому подібному випадку, була передньо уніфікована постановка міської уряду, а вже й виконання лягало на плечі голови міста та його співробітників. На

подію збереться трохи людей з поближніх вулиць, а також ще там студенти, військові чи вчителі, в залежності кому (якому фахівцеві чи достойникові) ставитимуть пам'ятника і в їх присутності представники влади заходяться до стандартної урочистості.

Так завжди, та не сьогодні. Насамперед, дуже вже багато людей сходиться на Площу, а тут не передбачено ні карнавалових забав, ні якихось особливих видовищ, грас лише духовна оркестра Військової Поліції.

Це на площі збирається перш усього українська Куритіба. Та ось, починають з'являтися великі автобуси з різних місцевостей естади Парана. На них поченілені анішляги — привітальні написи в честь відкриття пам'ятника Тарасові Шевченку в Куритібі. Прибувають численні українські делегації з Понта Гросса, Уніона да Вітарія, Іраї. З'являються на Площі й гуртки класичних колоністів, тобто селян, у вишitiesх українських сорочках, в довгочисних солом'яних капелюхах, дехто з них має довгі вуса, а то й бороди. Це вже нападники українських емігрантів, друге й третє їх покоління. Це більше Омар Сабаг заходить у подив, коли дізнається про прибуття спеціальними автобусами та бачить перед собою українські делегації з Сан-Паула, Ріо-Гранде до Сул-Ріо-де-Жанейро...

Він зрозумів і збагнув, що сьогоднішня урочистість — це значно й значно перевищує всі попередні події, що вона далеко-далеко переростає межі міста Куритіби.

Він потягнув за шнуром, блакитне покривало поволі сповзає додолу, перед присутніми виростає на два й пів метра бронзова постать Найбільшого Сина Українського Народу, подум'яного Кобзаря й Революціонера, Тараса Григоровича Шевченка. Постать укріплена на такій висоті п'єдесталу, що в свою чергу стоїть на широкій терасі, а та вже кількома сходами спускається до під'їздки, до вирівняної поверхні високої гори. Пам'ятник, справді, домінує над всією доволішньою місцевістю, надає їй відповідного тону й вигляду.

Шевченко, у бронзі відтворений за молодого віку. Ліва його рука спирається на книгу, покладену на невеличкій колоні; права, хоч звисає спокійно, але, здається, вона зараз же піде в рух. Поет, гордо піднявши голову, почитає промовляти до народу. Загальне враження — Трибун в останній хвилині перед виступом. Лунує гучні оплески на Площі і з усіх розчиганих вікон, з усіх балконів сусідніх будинків. Кожний вітчує та зміркував — пам'ятник виглядає зовсім дуже гарно (чи не найкращий в Куритібі?), місто сьогодні багатіється ще одним вогнищем для оглядин численним туристами. Які шороки припадають сюди не тільки з усієї Бразилії, а й з усього світу.

Змістовну доповідь про Тараса Шевченка португальською мовою виголосив знайомий політичний і адміністративний діяч українського роду, п. інженер Амброзіо Хома. Він подає біографічні дані, коротко спинається на найважливіших творах Поета, зокрема „Кавказ“, „Катерина“, „Гайдамаки“, змальовує Шевченка як неповторного борця за волю, як великого гуманіста, мислителя, революціонера.

Посвячуючи пам'ятника РАЗОМ — Екзарх для українців — католиків Бразилії Кир-Посит Мартинєць і Архимандрит УАПЦеркви Святий Ісус. О. Василь Постоляк. При цьому Владика Йосип Мартинєць виголосує глибоку патріотичну промову в португальській та українській мовах, взявши для неї за мотто напис на пам'ятникові: „Учїтеся, брати мої, думайте, читайте, і чужого навчаєтесь, свого не цурайтесь...“

Промовці біля пам'ятника змінюють один одного. Ось слово забирає університетський професор зі Сан-Паула, п. Богдан Вилинський, його зміною відомий український громадський діяч, роджений

уже в Бразилії, п. Михайло Дзюра (теж мешканець Сан-Паула), від Ріо-Гранде до Сул-Ріо-де-Жанейро говорить п. Іван Маскула, від естади Санта-Катаріна — католицький священник вч. о. Йосип Прийма, від Ріо-де-Жанейро надається слово п. інж. Андрієві Мазасі...

Голова міста, п. інж. Омар Сабаг, тепер уже цілком у курсі справ, тепер уже позитивно розуміє сенс події, її значення й масштаби, що знайдуть свій розголос не тільки в Куритібі, не тільки в естаді Парана, а й в цілій Бразилії, а там, через Атлантику, луною віддаються геть далеко-далеко... Тому, в своїй промові, Омар Сабаг, зазначивши українськість Шевченка, одночасно підкреслює його УНІВЕРСАЛЬНІСТЬ значення в боротьбі за волю, за демократію, за здійснення вимріяних ідеалів людства всієї земної кулі. Спізвучить Кобзареві України є постать в історії кожного народу, в тому й бразилійського. Тому на вільній землі несеяний Бразилії — чудове місце для увічнення пам'яті Незабутного Тараса, пам'ятник йому тут завжди буде в честі і пошани.

Олив'яне, післядошове небо трохи розпогодилось. На Площі України — виростає складасте враження, що хоч і як багато тут людей, хоч збиралися вони з різних кінців країни, що своїми розмірами конкурує з цілою Європою, але... ніби вони знайомі один одному, ніби всі вони складають оту Шевченкову сім'ю:

„І мене в сім'ї великій, В сім'ї вольній, новій Не забудуть пом'янути Не злим, тихим словом“.

І „сім'я“ говорить тут, в бразилійському місті, на Площі України — українською мовою. В розмові переплітається Шевченкове й особисте, місцеве з загальноукраїнським, а то й з усевітнім.

Ось зустрілись двоє. Двадцять років не бачились. Пильно придивляються один одному; тяжко пізнати, навіть голос змінився. Міцне стискання рук, слизи на очах, а перші слова: — Як добре, що Батько вже стоїть, нам на радість, а ворогам на пострах... — „Воротам“ — помах рукою в далечині, де Атлантик, де Середземне та Чорне море, де стогне в мостовських кайданах поневолені України.

Хтось збоку зауважує, що Шевченко на куритібському пам'ятнику „занадто молодий і модерний, ми, мовляв, звикли до вусатого, в киреї та шапці“. Тому, з природним українським гумором, заперечують: „Ось ми за двадцять років, як змінилися, Шевченко ж відійшов від нас понад сто років. Він також, поки діваста сюди, переплыв моря й океани. Тож і змінявся, тільки інакше, ніж ми, він помолодшав, а ми постарішали“. Тут уже виступає ширший гурт, з гумору переходять на серйозні розмови. Переважають думки, що Шевченко в уяві кожного українця є незламним борцем, невгнутим та неустрашимим революціонером, палким і натхненним провідником, через те і його постать символічно покривається з силою, енергією, зазяттям, відтак і з молодістю. В такому стилі побудовано пам'ятника Тарасові у Вашингтоні, в такому ж стилі витримано його і в Куритібі.

Ось молода дівчина, вона уважно прислухується до всіх розмов, потім придивляється до написів на пам'ятникові, особливо довго зупиняється над вмурованою в нього скринькою з землею з Могилі Тараса Шевченка з Каневі. Землю тут не легатально привіз до Куритіби з України один з недавніх наших туристів. Дівчина з усього баченого й чутого робить докладні записи в блокноті. Цікавиться, навіщо? Відповідає:

— Мій тато спаралізований, не міг приїхати до Куритіби, то посилає мене, але наказав усе найкраще писати про перелові, що тут побачу й почую. Через те й жаписую, аби не забути.

Земляки з Ріо-Гранде до Сул-Ріо-де-Жанейро. Ось з портового міста Порто-Алегре, хваляться: — У нас теж є пам'ятник Кобзареві. Правда, не такий, як оце, але зате ми його поставили кілька років раніше. — І тут же додають: — А от

РОМАН ГОЛІАН

(Замість квітів, в першорічницю смерті).

Саме рік тому, на тижень перед Різдом вислав я святої пошани до панства Голіанів в Понтуаз, олія Парижу. Сподівався одержати, як звичайно, дуже інтересні святої гоні генеральних звіт з цього року, повний гумору і перцю — на загальні та особисті теми, в яких ніщо важне не пропущене. І такі річні звіт, до яких наші контакти від 1959 р. майже обмежувалися, так ол. п. Роман як і дружина — пав. Оля з Беронієвих — значаю наче б перелічували в доповідних підходах з ясування річного матеріалу. Свігла, дотеп, оригінальність, та тепло дружніх азасим — мимоволі поношували та читалися ті листи нераз, замість такого жинтересного відомого на Різдо 1966 — прийшла несподівана вістка про ненадіїну смерть в дні 17-го грудня 1966. Не хотілося вірити, що та жинтересна людина, то все бодріє серце перестало битися. Та, на жаль, Вожа воля має свої власні невідхильні закони... Так передчасно відійшла від нас людина широким заінтересування, великого хисту, ініціативи, поважного громадського досвіду.

Наше особисте знайомство з Різдвом зв'язані з часом, коли я був європейським директором ЗУАДК-у (гравень 1955 — липень 1959), а Покійний був репрезентантом ЗУАДК — на Францію, в Парижі. Передіє був мені знайомий тільки по імені з лівських періодиків „Будяк“, „Зна“, „Укр. Слово“, „Неділя“ та „Нового Часу“, і з дописів і репортажів в „Ділі“.

Коротке було наше знайомство, ми ніколи ближче не торкнулись особистих відносин Покійного, його журналістичної і громадської діяльності з-перед другої світової війни, ані часів нашої стрічі і співпраці від травня 1955 р.

На тому тлі сподівався й посмертних згадок від його однопольців і приятелів з УНДО та УНРади, що в них Покійний був дуже чинний до самої смерті. Я сам поставив зразу відложити власну згадку про покійного шойно в першу річницю смерті — з огляду на таке коротке, фрагментарне тілі знайомство на тлі ЗУАДК. На жаль, пошла мені в руки тільки одна згадка п. А. Качора в „Свободі“ з 21 березня 1966. З тої незвичайної теплої згадки присвяченої пам'яті покійного шойно довідався я про його минуле, від родинних умов до труднощів і досягнень до другої війни. З тої згадки шойно стало мені ясно, як важко покійний проявився в житті, здобував освіту та ставав на ноги як журналіст

в часописних вичитали, що в Одесі не тільки нема пам'ятника нешкучущому Кобзареві, а навіть поетові Василеві Симоненку та його друзям не дозволили провести урочистість з нагоди Шевченківської Річниці. Виявляється, Куритіба й Порто-Алегре... більш українські, ніж Одеса над Чорним морем, що по нього так багато писав Тарас Григорович...

Ще в іншому місці тої думки, що Шевченко з кожним роком стає все могутнішою міжнародною ідейною зброєю, скерованою проти темряви комунізму і зокрема проти Москви. Якраз в і правдиві слова Кобзаря влучають в саме серце всіх людоунависників та людоупововачів...

Потужні смолоскипи волі, демократії, гуманізму, національної й соціальної гармонії та справедливості, любови до Рідного Краю, неустій турботи за щастя й добробут ближнього („обніміте брати мої найменшого брата“) пошум'яють на довгелезному шляху з півночі на південь: Вінніпег — Вашингтон — Куритіба — Порто-Алегре, — а незабаром до них приєднається й Буенос-Айрес. Через увесь той довгелезний шлях прославляє кліч Тараса Шевченка до братів-українців:

„Борітеся — поборете! Вам Бог помагає“.

і громадський діяч. З неї ж довідався я також, що покійний походив з патріотичного середовища лівської ремісничої еліти, що в ній плакалася глибока національна свідомість, шляхетна гордість, високо цінливі добрі маніри. Все те разом шойно дало мені правдиву підбудову до того образу покійного, як громадянина, журналіста, громадського діяча а зокрема як людини, що й так живо бачу у своїх спогадах.

В політичних переконаннях — поміркований, тонкий в аналізі подій, русійних сил, їх репрезентантів, передбачувати можливість на майбутнє.

У зв'язку з такою поставою покійний ще з молодих літ до останніх днів життя стояв все на тій самій поміркованій громадській і політичній платформі, ніколи не міняв партійної приналежності, навіть в період рад і каліньних переорієнтацій двадцятих років, на скільки мені відомо.

Не менш і у співпраці, як мені доводилося пізнати покійного на тлі ЗУАДК-у, був він стійкий і симпатичним партнером, з яким, як то кажуть, було присмішніше згубити чим з диким знайти. Таким остав покійний від нашої першої стрічі коло 20-го травня 1955 до нашого розходу 15-го липня 1959.

Він перший з-поза німецьких репрезентантів ЗУАДК-у, зголосив приїзд та з'явився в мюнхенській централь з різними справами, а в тому також, як точно пригадую, також поважними заступниками йому належними, але не вирівнаними ізза кущів засобів головної станції. Приготований на дошлі торги в цілі оброблення його претензій на тлі стану фінансів у Мюнхені, я був прямо засхопчений та счудований жестом покійного, коли він без вагання з місця заявив: „Пане директоре, Ви знаєте мої претензії? Я маю ваше рішення“ — у відповідь впала моя пропозиція, а покійний з радістю прийняв її як рішення.

Той жесть першої стрічі надав основний, тон нашим азасимнам за цілий час співпраці. У всіх наших азасимнах продовж понад чотирьох років, ми ніколи не мали найменших труднощів при виконанні розчислень, доручень, побажань. Покійний був, також все мимим гостем оеред працівників головної станції, що начислювала понад 50 осіб. Завжди усміхнений, привітний для всіх, джентельмен, тинився загальною симпатією.

Не дивлячись, проте, що справи наших людей у Франції заступав Покійний успішно в дещо відмінних рамках програми ЮСЕП для Франції і центральної тої акції у Франкфурті була завжди задоволена з праці покійного. В цій праці допомагала покійному дуже солідно дружина, пані Оля. За те переру французькими властями вдавалися покійному часто успішні полади, що деінде були прямо не до подумання. Підхід, спосіб, особисті знайомства покійного — отирали йому двері до успішних заходів, деінде безнадійних.

Не менш дім панства Голіанів був європейським оередком „України“ в Парижі, так для поселенців у Франції як і для приїжджів. Коліс дім ЗУАДК, на вул. Тена 136 — відкуплений відтак спільними засобами кількох одиниць та військового Тов. — стояв все до диспозиції для громадських зібрань та імпрез і був захищом для замислених гостей. В мешканцеві тиєтні Парижу, в скромних умовах, маленьке мешкання панства Голіанів на першій поверсі домівок сповнало важку ролю, єдиного мабуть, джентельна доброї ради та помічі українцям в потребі, нерідко родро стрічного центра української еліти Парижа, як мав я нагоду декілька разів бачити, а при тому було понокоюсь рідкою озаю опрашеною особливим теплом і вишкованою гостинністю обоїх господарів.

Нехай же ці стрічки в першу річницю смерті Покійного — будуть скромною,

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛІ ГЕНЕРАЛА МИХАЙЛА САДОВСЬКОГО

З приводу упокоєння великого українського патріота, заслуженого військового ветерана і політичного діяча генерала Михайла Садовського — замість квітів на його могилу — свої пожертви зложили на фонд Української Ради: Євгенія Жонсницька й родина 20 дол., 7-ма Станиця СБУВ у Гамільтоні 20 дол., інж. Ом. Тарнавський 10 дол., Б. Стрілковський 10 дол., М. Челюк 10 дол., Т. Гуменик 10 дол., Т. Сленчук 10 дол., П-во С. І. Кравченки 10 дол., І. Гуменик 10 дол., М. Мельничук 5 дол., Г. Козаченко 5 дол., Я. Теєля 5 дол., П-во В. І. М. Муленіч 5 дол., Т. Таборевський 5 дол., А. Боріло 5 дол., М. Витинський 5 дол., К. Гон-та 4 дол., О. Федорів 2 дол., О. Квас 2 долари.

Промимо наших громадян, котрі знають велику відданість і заслуги покійного Генерала М. Садовського, але не мали змоги зложити квітів на могилу, а бажають ушанувати його пам'ять — прислати свої пожертви на фонд УНРади, на адресу Представництва, що подана нижче.

Predstawnynstwo WO UNRady
98 Brentcliffe Road
Toronto 17, Ont., Canada
Всім, що вже такі пожертви зложили, щиро дякуємо!

В ЛЕТУНСЬКИХ КАТАСТРОФИ ЗГІНУВ ГЕНЕРАЛ І 11 ЛЕТУНІВ

Майнот, Північна Дакота. — 17-го січня в летунський катастрофі згинули 12 осіб, між ними і генерал майор летунства Чарлз Айзенгарт. Катастрофа сталася тоді, коли танкер летунства стартував під час густої мряки. Живий тільки сервант Вільям Дж. Вайт, але він на критичному списку в шпиталі. Причина катастрофи не знає, редється в цій справі слідство. Генерал Чарлз Айзенгарт — це один із найздібніших офіцерів летунства, який мав великий досвід та численні відзначення. Його осати — 8,000 годин летів, в тому 156 годин над Пасифіком під час другої світової війни.

З ЛІСТА ІЗ СІБІРУ

У київському журналі „Україна“ ч. 48 з 1967 р. надруковано уривок з листа з м. Норильська в Сибіру від якоїсь української родини, в якому між ін. сказано про значення дитячого журналу українською мовою на чужині:

ТВОРИ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО ЗА КОРДОНОМ

У Чернігівському музеї класика нашої літератури, Михайла Коцюбинського зібрано законордні видання, переклади. „Література України“ з 9 січня повідомляла: „Тільки на німецьку мову маємо дев'ять перекладів. С дев'ять чеських перекладів... Словакам, угорцям полякам, румунам, сербам, болгарам, албанцям, єспанцям, італійцям, китайцям та іншим народам світу, доступні твори М. Коцюбинського: і епопея селянського революційного руху на Україні „Фата моргана“, і цик новел письменника, в яких чутся пристрасні закли до боротьби“ (?).

сердешно, дружньою лепотою в пошану пам'яті громадянина, патріота, співробітника, джентельмена бл. п. Романа Голіана та водночас також висловом співчуття і розради для дружини, пані Олі, та дові, пані Марти, в їх родинному смутку з приводу такої передчасної, невідміної, великої страти. Д-р А. Перегінєць

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. БЕНКЕТОМ ЗАКІНЧЕНО ВІДЗНАЧЕННЯ УНР



У 50-річчя УНР в Нью Гейвені. На фото (зліва) Йосиф Лисогір, гол. преле. УНС і екск. віце-президент УККА, проф. Іван Телюк, пані Маркус, сенатор Маркус, проф. Борис Мартос, колишній прем'єр Уряду УНР, д-р Ярослав Туркало, тостмайстер бенкету, пані Марія Сінгурович, д-р Михайло Сінгурович, голова Об'єднаного Комітету і голова УККА, Відділ Нью Гейвен.

(М. Я.) — Святкуючи 50-ліття Української Національної Революції, влаштував Об'єднаний Комітет українських Товариств і Організацій міста Нью Гейвену бенкет, в якому взяли участь провідні діячі українського й американського політичного світу та численне українське громадянство з Нью Гейвену і сусідніх міст. Бенкет відбувся 4-го листопада в великій балейній залі готелю Парк Плаза. За президіальним столом засіли, крім президії Об'єднаного Комітету д-ра Михайла Сінгуровича та його дружини, д-ра Туркала та мгр. Телюка, місцеві та доволішні священники, проф. Борис Мартос, колишній прем'єр Уряду Української Народної Республіки, п. Йосиф Лисогір, президент УНС і заступник голови УККА з дружиною, гість з Бельгії, генеральний вікарій о. Фуканчик, голова УККА в Гартфорд і інж. Пришляк з дружиною, голова УККА в Бріджпорті п. Фалько з дружиною та американські достойники п. Олександр Ватутиняк посадики міста Нью Гейвену (посадник Лі був посадженом хворий), п. Мркуза з дружиною, студент, сенатор, провісник більшості в сенаті, та особистий виставник сенатора Тома Дадла, його адміністративний асистент п. Гартленд.

Бенкет відкриває українська голова Об'єднаного Комітету д-р Михайло Сінгурович та передмісний бенкету тостмайстер д-р Ярослав Туркало. О. монс. Іван Стах, парох Української Католицької Церкви, побажав гостям трави. Головним промовцем на бенкеті був проф. Борис Мартос, який дав докладну аналізу подій 1917 на Україні, зупинившись довше над 3-ім Універсальним. По-англійськи промовляли всі три вище вичислені американські достойники. Бенкет закінчив молитвою о. Івана Ілшинен, парох Української Православної Церкви в Нью Гейвені. По бенкеті відбувся бал при звуках оркестру Амор. Започаткував його народним танком місцевий танковий ансамбль „Веселка“ який провів в. Гіна. В Бенкеті й балі взяло участь 500 осіб. Про цю вдатно і незабутню імпрезу подали вістки місцеві американські газети, поміщуючи знімки, які робив такий редакційний виставник-репорт, — та інформуючи своїх читачів про річницю Української Національної Революції. Цим бенкетом і балом закінчив Об'єднаний Комітет свою майже 10-місячну діяльність. В склад комітету входили: д-р Михайло Сінгурович, голова, Іван Законовський, секретар, та члени: Василь Закорчменний, д-р Іван Кизик, майор Олександр Козловський, Михайло Лисевич, Володимир Мандич, мгр. Іван Телюк, д-р Ярослав Туркало, Юрій Цебрієвський, Василіана Шраменко і Роселіслава Яхницька.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ДОВОДІВ ПРОФЕСОРА В. ЧАПЛЕНКА В НТШ. — Перед численним зібранням аудиторією відбулася 13-го січня в залі НТШ чергова Наукова Конференція Мовознавчої Комісії НТШ, яку відкрив голова Комісії проф. д-р П. Ковалів. Доводив на тему „Деякі нові етимологічні виголосив проф. В. Чапленко. На зв'язуючи до своїх доповідей про адигейські мови — виголошеної на Світовому Конгресі Української Вільної Науки в 1967 р., прелегент зайнявся однією групою етимології (в мовно-історично-у сенсі) та подав виникнення назв міст (фортець) слов'янських і ін. народів підставі адигейських слів. Як Варшава, Юршава, Оршона, Білгород, Біловеза й ін. у увазі на те, що прелегент: піонером у цій ділянці опублікував вже дві праці: цією тематикою, доповідь викликала жваву дискусію.

ДОВОДІВ У ЛОС-АНДЖЕЛЕСІ

Лос-Анджелес. — Науково-популярну доповідь „Наркоманство, молодість та здоров'я“ виголосив д-р Олег Сидик в Українському Культурному Осередку. Довідку відбулася старанням Т-ва Українських Інженерів в Америці, Відділ Каліфорнія. Цікава та актуальна тема збирала добіру публіку з місцевого громадянства та молоді. Реферат доповнювали світлинки. (В. С.)

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

ВІСТІ З ТОРОНТА

Різдвяні Свята. Велика українська громада Торонта з традиційним святом і морозом святкувала торжественно Різдвяні свята. В багатьох церквах проводилися нічні богослужіння і торжественні Служби Божі з великою участю вірних. Чудові українські колядки лунали по наших церквах та домах, які відвідували колядники наших церков і організацій. Лунали наші колядки і в етері на двох наших українських радіо програм: "Пісня України" і "Прометей". На радіо програмах із словами привіт виступали: Високопреосвященний Архiepіскоп Михайл — від Православної Церкви, Преосвященний Архiepіскоп Кир Ізидор — від Української Католицької Церкви, д-р О. Войко — голова відділу КУК, та представники організації і установ. З окремим привітанням для українців з нагоди Різдва Христового виступив прем'єр провінції Онтаріо Дж. Робартс. Сніг з морозом пригладував наше Різдво на Україні.

Княжий Дар. — Вже чотири роки існує в Торонті при вул. Говард Парк Гарденс ч. 35 Український Дім для старших, в якому живуть 24 старші українські громадяни і громадянки, які під добрим опікою Управи Дому проводять у тихій та безтурботній атмосфері дні свого життя. Про вагу і значення такого Дому для старших не треба багато переконувати, кожна держава

ПІДСУМКИ ОДНОГО З'ЇЗДУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

контакти з КСУТ-ом в Чехословаччині з метою взаємних обмінів досвідом". Про радіогостини українською мовою в Польщі: "У Кошаліні, Щеціні, Жешові, Любліні і Ольштині ведеться українське радіомовлення. Головне правління має свої делітаві застави відносно тем і змісту українського радіомовлення і своїми заходами хоче поділитися з делегатами. В деяких українських радіопрограмах по-

десятьох фіналісток переведено голови Народного Мистецтва на Канаду п. Л. Косар з дружиною і п. Денис Флін — голова Інформації Мської Управи. Вибір королеви відбувається під час балу. Нагорода для королеви — поїздка до Мексико, яку уфундувало Українське Бюро Подорожей "Астро" п. Т. Волошина. Сподіваємося, що буде це одна з країн імпрез — забав нашого міста в цьому сезоні, з гарною програмою і великою участю громадянства. Хор "Прометей" разом з дівочим хором "Діброва" і духовою оркестрою "Ватурин" — все це під керівництвом незрівняного диригента м.р. В. Кардаса, тишиться великою увагою і популярністю.

Свята Самостійності і Соборності. — Місцевий відділ КУК влаштує 28 січня у великій залі Месей Гол святочну академію з приводу Свята Соборності і Самостійності 22 січня, у 50-річчя Української Національної Революції. В програмі найкращі місцеві сили Торонта. Вступне слово виступить голова КУК — д-р О. Войко, а головну доповідь сеніор нашого активного громадянства і політичного життя ред. І. Вараниця. З привітаннями виступлять представники Федерального і Провінційного Урядів. З цієї нагоди проголосить мейор міста Український День.

Стаття у "Телеграмі". — Шоденник "Телеграм", що публікується в Торонті, впринне на першій сторінці з дня 6-го січня прихильну і об'єктивну статтю свого кореспондента про відносини в СРСР і на Україні у зв'язку з судами і уявленням українських письменників і вчених. Про боротьбу молодого покоління з комуністичною зайнятистю, В. Чорновола, видання книжки матеріалів з України "Віда з розумом".

В. Дідок

Міжнародна Різдвяна Виставка в Толідо, Огайо



Український сім'я на Міжнародній Різдвяній Виставці

В місті Толідо відбулася 17-го грудня 1967-го року Міжнародна Різдвяна Виставка в будинку зоологічного городу. Цю цікаву Виставку влаштував Міжнародний Інститут в порозумінні з представниками 25-ти національностей. Запрошені були до участі в виставці і українці з Росфорду і Толідо.

Виставка називалася Різдво Христове по всьому світі. Виставку відвідали тисячі глядачів, які захоплювалися народними співом і танцями різних народів.

Українська група танцюристів складалася із 50-ох осіб, членів парафії св. Михайла в Росфорді та Толіда.

Українці відтанцювали 8 танків. Танцюристи були в народних строях. Присутні ширі їх одяскували. На виставці була українська хата, як і радше український сім'я, на ньому синьожовтий український прапор та все було влаштоване так, як це було колись в Україні на Свят Вечір. Пояснення були американською мовою. При столі були статуї: господаря й господині в українських строях. На столі сіно, під столом соломка. На столі були страви і колачі, як це діється в Україні.

Українська молодь здобула собі симпатії тисяч чужих відвідувачів, які відвідали український сім'я.

Петро Юркович

"Червона Калина" знову розквітне в Нью Йорку

Червона калина давно стала в піснях символом України. І хто має її розвеселити, як не люди, готові до боротьби — і сиві ветерани, і енергійна та патріотична молодь? Тому традиційні вечери "Червоної Калини" завжди збирали, ще й у Львові між двома війнами, і тепер збирають у Нью Йорку так багато охочих зустрітися з друзями, потанцювати і пощо правду крити, — поглянути ширим оком на молодісний цвіт — дебютанток, яких цього року зголошалося аж 37, і які с частиною нашої надії на продовження української справи. Але вечери, як вечери, хоча правда, на них завжди бувають між сотнями молоді, переважно студентів, колишні воїни Армії УНР та УГА, воїни УПА і Дивізії, оповиті військовою славою сиві полковники і генерали наших армій і формаций, прибувають на ці вечери репрезентативні всієї громадянської організації. Вечери "Червоної Калини" це не тільки бал, це щось більше: єднання поколінь, традицій, фонди для нових видань. Видання і перший крок красунь-українок і їхній дебют. Від скромної залі УНДО-му на 2-й авеню ці традиційні вечери були перенесені до великої залі "Мангеттен Центру" після того до елегантного готелю "Астор", якого нині вже не існує, а останні два роки — до велетенської чудової залі "Гренд Болл рум" в готелі "Нью Йорк Гілтон", що знає бал міжнародної слави. Там мають місце погомони за товаришескими столиками і доскоху потанцювати 1.500 осіб! Дебютанток прийматиме, як і завжди, президент ОББУА д-р Вол. Гала, а представитимуть їх організатори п-ні Христина Навроцька та інж. І. Витоняк. Аранжерами в залі і господарями будуть колишні українські старшини, хоча головні їхні зорбливі сиві роки. Хто перебере традиційні вечери "Червоної Калини" згодом при потребі? Можливо, що це буде пластичний кур'єр "Червона Калина", який заохоче стати свідком традицій нашої війська і його ідей. А тим часом, "Червона Калина" розквітне 20 січня під звуки оркестри "Амор", в присутності виданих діячів нашої Старшини і Воїнів.

Домагаються децимальної системи мір і ваги

Вашингтон. — Друга сесія 90-го Конгресу має готові законопроекти, які виведуть в 1967-му році, про те, щоб системи мір і ваги були фунтів і унцій перемінені на десятикові системи метричної системи. Законопроекти ти внесені Конгресом в "Бюро науки й астрономії". В Палаті Конгресу "Правління" переведе "перекладання" в дії справи, а в Сенаті цей проєкт застрів в Торговельній Комісії. На дні рішучих між мірами і вагами в США Японія зробила це в 1966-му році, а в Європі це зробила в 1959 році.

Сенат вестиме переслухання в справі подорожчання коштів лікування

Вашингтон. — Сенат планує поширити переслухання, щоб дослідити, чому платили за побут в шпиталі впродовж останніх десяти років подвоїлися, а оплата за працю лікарів збільшилася майже на 40 відсотків. Тепер шпиталі беруть за один день побуту пацієнта 20.41 дол., а в роках 1957-1959 ця оплата вносила тільки 10 дол. Десять років тому пацієнт платив лікарів на 40 відсотків менше, як тепер. Переслухання в цій справі почнуться вже в четвер 18-го січня в Сенатській Підкомісії в справах дрібних бізнесменів. Зізнаватимуть три члени Федеральної Торговельної Комісії в справі цін на ліки, які 20.41 дол., а в роках 1957-1959 ця оплата вносила тільки 10 дол. Десять років тому пацієнт платив лікарів на 40 відсотків менше, як тепер. Переслухання в цій справі почнуться вже в четвер 18-го січня в Сенатській Підкомісії в справах дрібних бізнесменів. Зізнаватимуть три члени Федеральної Торговельної Комісії в справі цін на ліки, які 20.41 дол., а в роках 1957-1959 ця оплата вносила тільки 10 дол.

Нові заходи для будови пам'ятника Т. Шевченкові в Буенос Айресі

Буенос Айрес. З Крайового Комітету будови пам'ятника Тарасові Шевченкові в столиці Аргентини повідомляють, що вже розпочалися наради з архітектами та скульпторами щодо будови пам'ятника Кобзареві. Відповідно оформлення площі, де він стоїтиме. Місце те дійсно особливе. Пророк України буде в невіддаленій від батька американської нації Джорджа Вашингтона. Для активізації збірки значних фондів, під яких значно залежати "Імпозантність" цього четвертого у вітчизні світі пам'ятника Кобзареві, вирішено видати ще перед відкриттям пам'ятника "Пропам'ятну книгу". У ній будуть опубліковані прізвиська всіх жертводавців, які таким чином виявляли любов до Кобзаря добрим ділом. Аргентинська столиця преса писала вже про запланований пам'ятник в такому тої, що це має бути один із найбільш імпозантних у Буенос Айресі. По різних містах і колоніях, де поселені українці, почали творитися філії Крайового Комітету, при співпраці українських церков, товариств, кооперативних організацій. Річний членський внесок членів-організації становить значну суму: 1 тисячу доларів. Члени-спомогачі платять внески по своїй спроможності. Члени-добродії вкладають одноразово пожертву, відповідно до своєї можливості, однак, усі три групи жертводавців будуть однаково помічені в "Пропам'ятній Книзі". Від

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

РОМАН ОЛЕСНИЦЬКИЙ
ПОВІДОМЛЯЄ ПРО ПЕРЕНЕСЕННЯ СВОЇ АДВОКАТСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ З 100 SECOND AVE. (N.Y.C.) ДО НОВОГО ПРИМІЩЕННЯ:
187-06 Hillside Avenue, Jamaica, New York 11432
Тел.: 454-3434
БЮРО ПЕРЕКЛАДІВ НА УСІ ІНОЗЕМНІ МОВИ ТАКОЖ БУДЕ НА НОВІЙ АДРЕСІ

ПРО МОЛОДЕ ТЕАТРАЛЬНЕ ПОПОВНЕННЯ В УССР
З листа молодого актора, задрукованого в "Культурі і Житті" 11 січня: "На Україні будуються нові сучасні приміщення театрів, збільшується акторський склад і штати обслуговуючого персоналу, а кількість висококваліфікованих виконавців, яких готують два наших вузи (Київський і Харківський), лишається недостатньою. Частково потреби в акторах задовольняють театральні студії й училища, однак і цього мало... Прийшовши в театр після закінчення інституту (про училище і студію вже й не кажу), майже завжди почував образливі для себе слова: "Те, чого вас навчили в інституті, тут не пройде. Інститут інститутом, а театр театром". У цих словах — іронія і зверхність, і навіть перекреслення майже всієї системи виховання актора".

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ бл. п. о. Протоірея МИКОЛИ МОГУЧОГО

буде відправлена
заупокійна служба БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в неділю, 21-го січня 1968 р.

о год. 10-й ранку
в Українській Православній Церкві
СВ. ВОЛОДИМИРА
при 312 Соммерпав Аве., Джерзі Сіті, Н. Дж.
Про молитви за Душу Покійного просить —
РОДИНА, ПАРАФІЯ, та ЦЕРКОВНИЙ УРЯД

Замість квітів на свічку могуту
бл. п. ЛІДІЇ з КУДРИКІВ ПРОКОПОВИЧ
складасмо 25.00 доларів
на Українській Католицькій Університет у Рім.
Анна РАТИЧ
і сини Любомир, Олег і Ростислав
РАТИЧІ з Дружинами
Опечальний Родний Покійної, складасмо висловлювання широго співчуття.

ТІЛЬКИ ЗА US \$446*!
НЕЗВИЧАЙНІ 21-ДЕННІ ВАКАЦІЇ НА МОРЕ.
ПОДОРОЖ ДО ПОЛЬЩІ І НАЗАД.
Пливучи на M/S BATORY просто до Англії, Данії чи Польщі — починаєте чудові вакації з хвилюючого вступу на корабель. Чувств як у власному домі — користуючись правдивим комфортом, знаменитого кухні, різноманітну розважкову програмою і чемною обслуговкою.
Відпливи: з Галіфаке: 2-го квітня
з Монреалю: 2-го травня, 31-го травня
28-го червня і 26-го липня
* Ціна за переїзд в обидві сторони в часі позасезонним. Час побуту в Польщі неограничений.
Переїзд до Данії — US \$436; до Англії US \$396.
Найдешевша дорога до справжнього рідного з США
See your travel agent or write direct
GDYNIA AMERICA LINE, INC.
General Agents
115 Broadway, New York, N.Y. — 10006
Cable: "Gdynia" — New York
Phone (212) 964-3100
SAFETY INFORMATION
"The Batory registered in Poland meets International Standards for new ships developed in 1929. Vessel's hull, decks, deckhouses and structural bulkheads are of incombustible material. Internal partitions are of both combustible and incombustible materials. An automatic sprinkler system is not fitted in passenger living and public spaces. An automatic fire detection system is fitted in passenger living and public spaces."

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДЕБЮТАНТОК НА ВЕЧЕРНИЦЯХ „ЧЕВРОНОЇ КАЛИНИ”
Дня 20-го СІЧНЯ 1968
ЗАБАВА: від год. 8:30 до 3-ої год. ранку — GRAND BALL ROOM
БЕНКЕТ: від години 7:30 до 9-ої — в залі MERCURY
THE NEW YORK HILTON
1335 Avenue of the Americas
ВСТУП ТІЛЬКИ НА ЗАБАВУ: \$10.00, студенти \$7.50

Праця
MALE

GRINDERS
UNIVERSAL

Experienced. A new 3rd shift and expansion of the grinding dept. has created openings on all 3 shifts for experienced universal grinders. Business is good! If you can help us to meet our customer deliveries you will receive a good starting rate. Regular increases and employee benefits including hospitalization paid for you and your family, group life insurance and sick pay. We are located near the Freeway. Put an end to your traffic and parking problems. Join this rapidly expanding company and enjoy steady work and plenty of overtime.

"Grow with Erickson"

Erickson Tool Co.

34350 Solon Rd.
SOLO, OHIO

An equal opportunity employer

TOOL & DIEMAKERS

1-го і 2-го класні і помічники до Hardway Mfg. Доск. умови праці + добрі бонуси.

Arrow Lock Corp.

4906 Glenwood Rd., Bklyn, NY
Tel.: Mr. Skidoot - 253-6500

ELECTRONIC ASSEMBLERS
and
SOLDERERS

Побажали б досвідом. Доби бонуси. Постійна стабільна праця.

Varifab, Inc.

HIGH FALLS, N.Y.
(914) 687-6411

PACKERS & PICKERS

Досвід роботи на конвеєрі. Досконалість. Телефонуйте

Mr. Rancio

203 335-3503 - 212 60-4-2613

МАШИНИСТИ

2-го і 3-го класні. Добра зарплата. Постійна праця. Також Milling Machine Hand.

Mr. Rancio

129-01 - 18th Avenue
College Point, N.Y.
NY 11351-6541

PRINTING COMPANY

Будівля на North Haven, Conn. in a modern air conditioned plant has permanent position for

EXPERIENCED CYLINDER PRESSMEN

Excellent pay with exceptional Company, paid benefits.

Call (203) 288-7957
LABOR DISPUTE MAKES THESE JOBS AVAILABLE. PLANT IS OPERATING.

ДО КРАЇНИ ДРАПЕРІЯ

Досвід, постійна праця, добра зарплата, премії умов праці.

Imperial Craftsman Inc.

319 East 53rd St. N.Y.C.
Tel.: PL 3-0510

ПОТРІБНО Мужчини

до праці у фізичній лабораторії, без досвіду. Стабільна праця.

Телефон (212) 581-2040

GLASS CUTTER

До різання скла. Досвід до фабрики продукції. Доб. платня, постійна праця.

Industrial Glass

1424 Eastern Pkwy
Brooklyn, N.Y. NY 11213-4496

ІНСПЕКТОРИ І РОБІТНИКИ при АВТОМОБІЛЬНИХ ОПОНАХ

Firestone пропонує багато надзвичайних бонусів. Доск. платня, постійна праця, великі бонуси і нагороди. Замовляйте додому, пороз.

D. Colvin, 289-4361

Firestone Retread Shop
20 Bidwell Rd.
South Windsor, Conn.

GENERAL OPERATORS & SPECIAL MACHINE OPERATORS & EXAMINERS

Leesons Clothes

1 Gratton St., Brooklyn, N.Y.
EM 6-4834

ELECTRONIC TECHNICIANS

Experienced Filed Marine Radar Repair.

Qualified BENCHMEN also required.

Good Pay. Steady.

Apply to:
DECCA RADAR
MU 5-5157

Праця
MALE

AUTO MECHANIC

Import cars, prestige line. Must have top experience. Will pay high premium for right men. (Would also consider re-schooling domestic mechanic). Please do not inquire unless you've made up your mind to make on "immediate" change. Mr. Benson Broker, General Manager, Foreign Cars Ltd. Broad & Pine Sts., Providence, R.I.

PUNCH PRESS OPTR.

Must have experience in operation of progressive compound, and forming dies. Set up operator. Some knowledge of setting up Milling Machines & Drill Presses. Will train on specialized machine. Company paid benefits. Blue Cross, Blue Shield, life insurance, pension plan, and 9 paid holidays. Steady position and overtime. Interviews from 1:30 p.m. to 3 p.m.

Buchanan Electrical Products Corp.

1065 Floral Ave., Union, N. J.
An equal opportunity employer

CASTERS (\$130)

Experienced on plaster lamps or statues. God pay. Union. Benefits. Nice working conditions.

CHADWICK

130 Kipp Avenue
E. Paterson, N.J.
Tel.: (201) 797-4777

ФАБРИЧНА ПОМІЧ ДО НАУКИ

Постійна праця, без досвіду, в новій, чистій фабриці. Денна праця 8-4:30 по пол., веч. 4:30-12:30.

Mr. Kaner of Barchey Mfg. 65 Industrial Rd. (near Inspection Station) Lodi, N.J. (201) 473-2100

INSPECTORS

In process. Should have some knowledge of military specifications. Inspect Sub assembly & final assembly. Utilizing firing diagrams & assembly prints. Electric mechanical.

Call

Mr. James Glynn (201) 261-4100

AVION ELECTRONICS INC.

11 Park Place
Paramus, N.Y.

TEXTILE

Experienced, hand warper spinner, dye helper and weaver. For large manufacturer, good salary and all Co. benefits. For immediate interviews call

(212) 675-4118

WANTED LD. - O. D. GRINDER OPERATORS HONE OPERATORS

Experienced preferred or trainees. Apply in person or write

PERGASUS LABORATORIES

3500 W. 11 Mile Rd.
Berkley, Michigan

MEN - NO EXP. FACTORY JOBS IN MANHATTAN

Sanding, Grinding, Sanoblasting. 40 hour week. Paid benefits. Good salary. Must be able to read & write English. Apply in person to Personnel Dept.

HOWMET MEDICAL DIV.

224 East 39th St. N.Y.C.
An equal opportunity employer

A Progressive Co. in central Conn. wishes to employ qualified men in all phases of burner work and services including installations. G. E. Experience helpful. Co. Fringe benefits. Good income. Qualified men please write to

MORIARTY BROTHERS

315 Center Street
Manchester, Conn.

Give information as to experience, record of employment for last 10 years. Expected hourly salary & also readiness to start work.

IRON WORKERS

Exp. in welding & burning. Good pay. Steady nice conditions.

Call any time - 622-7415 or 8 AM-5 PM - 768-7961

WANTED AT ONCE Die Cast Die Repairmen

Must have a minimum of 1-yr. experience in repairing die casting dies. High hourly rate, overtime, hospitalization, pension plan, etc.

Openings on 2d and 3rd shift.

Lester Castings Corp.

25661 Cannon Rd.
Bedford Hts, Ohio
232-4500

1,000 Ft. from I-271 at Rockside Exit.

LABELING

З малим досвідом при фармацевтичній праці. Добра зарплата, постійна праця, премії умови.

Тел. 516 921-7430

Mr. Rudnick

СПОРТ
page 8. СОХАН

СІМКОВИЙ ТУРНІР ФУТ. ЛІГ ШЕЙФЕРА

П'ятий сімковий турнір Футбольної Ліги Шейфера почався 5-го січня в залі Арморі в Петерсоні, Н. Дж. В цьому турнірі беруть участь футболісти "Чорноморської Січі" з Ньюарку. Розгри турніру відбуваються кожної п'ятниці, і вже проведено два круги гри Ліги Шейфера, в якій змагається 10 дружин.

В традиційному відкритті турніру взяли участь представники міста Петерсона, фірми Шейфера й Управління Ліги. На двох вечорах турніру було кожний раз понад тисячу глядачів, які були свідками завзятих баталій та пережили багато емоційних моментів і несподіванок. Найбільше несподіванки справили своїм симпатіям клуби з вищих ліг, тобто дружини АФЛіги та "Великої Десятки" НАФСОЮзу. Серед цих сильних дружин (Гунгарія, Португальський СК, "Ч. Січ" і Грецько-Ам. СК) тільки грецький футболісти задовольняють своїх симпатиків справжньою майстерністю, якою переважають всіх суперників.

Футболісти "Ч. Січі" здобули наразі тільки одну точку у двох відбутах зустрічах. Українські футболісти визнаються на цьому турнірі гарною технічною грою, особливо в змаганнях з італійською "Молфеттою", коли січовики володіли м'ячем, але бракувало їм рішавих стрілів по воротах. В першій зустрічі із "Віселою" стрілецьким воріт для "Ч. Січі" був Л. Вільчак. "Ч. Січ" програє перші змагання з рахунком 2:4. В другій зустрічі, із італійською "Молфеттою", ведення для "Ч. Січі" здобув З. Сніллик, а після врівняння при стані 1:2 здобув Німеччинський.

Склад "Ч. Січі": Яблевський, Касіаненко, Манчик, Німеччинський, Сніллик, Л. Вільчак, Ніколич, Попович, Бутенко і Каздоба.

Висліді доігрових зустрічей турніру:

Грецько-Ам. СК - Скате-Ам. 5:1; Петерсон Довере - Гунгарія 5:1; Португальський СК - Молфетта 2:0; Гобокен - Санта Крос 1:0; Вісела - Ч. С. 4:2; Петерсон Довере - Португальський СК 1:1; Гобокен - Гунгарія 2:1; Скате-Ам. - Санта Крос 2:1; Грецько-Ам. СК - Вісела 4:2; Ч. Січ - Молфетта 2:2.

Табеля гор Футб. Ліги Шейфера

Т.	В.
Грецько-Ам. СК	4 9:3
Гобокен	4 3:1
Петерсон Довере	3 6:2
Португальський СК	3 3:1
Вісела СК	2 6:6
Скате-Ам. СК	2 3:6
Чорном. Січ	1 4:6
Молфетта СК	1 2:4
Санта Крос СК	0 1:3
Гунгарія Н. П.	0 2:7

Календарець гор Фут. Ліги Шейфера

В третьому вечорі турніру в п'ятницю 19-го січня відбувся в залі Арморі в Петерсоні, Н. Дж. наступні зустрічі:

7:30 Скате-Ам. С К - Молфетта
8:00 Чорном. Січ - Санта Крос
8:30 Петерсон Дов. - Грецько-Ам. СК
9:00 Вісела - Гунгарія
9:30 Португальський СК - Гобокен

О. Твардовський

Праця
MALE & FEMALE

ARCHITECTURAL DRAFTSMAN & DETAILER

sought for permanent position by firm primarily designing commercial & industrial buildings with projects across the country. College degree preferred but practical background seriously considered. Submit complete resume including salary requirements and references to

MacFarland Consultants Inc. Attn: G. J. Guertze, P.O. Box 0 Latham, N.Y. 12110 (518) 785-0931

ОПЕРАТОРИ - КИ

Досвід - Single Singer машина. Постійна праця, добра зарплата.

Paul's Garment

305 Madison Avenue
Elizabeth, N.J. 201 289-6877

DO YOU KNOW ANYONE WHO COULD ASSUME THE POSITION OF HOUSE PARENTS FOR CHILD CARE AGENCY

We are looking for a mature warm understanding COUPLE to function as House Parents in agency-operated foster home in Bronx. Couple should have no children residing with them and husband can have other employment. Salary commensurate with experience.

Write

N.Y. FOUNDLING HOSPITAL

1175 3rd Avenue N.Y.C.
Att. Personnel Dept.

ГОСПОДИНЯ

Спадня на місяць, платня за згодою, підвищення за добру працю і за довгу службу і електра праця та свята бонус. Дов. час. 45 хвилин. Поїздом з Grand Central. Мусить любити дітей і згідна з іншою помічницею інших рас. Подружжя має 10 р. доходу, старші сини лише на вихідних. Часом візити одруж. дітей і внуки. Часом треба лишитись самій з донцею на вихід. Охоча в кожній праці, год. прання. Друга донина, голівною парити і чистити. Складна кухня і лавічниця. Власний TV з денною помічницею.

Тел. 914 591-8711

ФАБРИЧНІ РОБІТНИЦІ

Order Pickers and Assembly Packers. Мусить говорити по-англ. 37½ год. тиждень. Великі бонуси.

Franken Industries Corp. 2015 85th St., North Bergen, NJ (201) 869-6004

Протести й демонстрації проти большевицької агіт-виставки в Мюнхені

9-го січня 1968 року комуністичні народовбивці відкрили в мюнхенському міському музею виставку картини, що зображають колоніальну імперію, яку вони звуть найкрасивішою і найпрогресивнішою державою в світі. На відкритті приїхав з Бону большевицький амбасадор Царакін та численні пропагандисти - "професори", яких цілює с промовою цілого місяця індуїзму, студентів і публічну опінію ідеями російського геноцидного деспотичного комунізму і шовінізму.

Під час відкриття однієї численні групи емігрантів з повелених Росією країн об'єдналися в Анти-Большевицький Блоці Народів та німецькі студенти організували протестну акцію, роздаючи численні листочки з закликом до німців виявити обличчя большевицької пропаганди. Участь взяло біля 50 осіб.

Наступного дня, 10-го січня, відбулася демонстрація виставки, організована АБН, до яких прилучилися німецькі студентські організації. Несучи кілька десятків транспарантів та національні прапори, яких 100 демонстрантів вимагали: "Геть з СССР - тюрмою народів", "Звільнити Сороку, Каразавського, Горбоваго", "В обороні українських інтелектуалів", "Росіяни забирайте з України", "АБН несе злобу", і т. п. На демонстрацію прибуло велике число репортерів та фотографів від преси, телевізії, радіа, кіна, а також від міжнародних пресових агенцій.

Ще цього самого дня, вечером, при сильному морозі, відбулася третя і найбільша протестна акція, яку організував німецький Республіканський Студентський Союз і АБН. Метою імпрези було шукати злочинне знищення большевиками с.п. Степана Бандери і в його особі всіх знищених російськими борців за державну волю повелених народів. На Корольській Площі понад 200 осіб виступили при світлих яких 100 емоційних промови А. Рау - голови згаданого студентського об'єднання, а потім походом з кількома національними транспарантами з якою півсотнею транспарантів всі маршували на вулицю Крайтмаєр 7. Там демонстранти поклали перед будинком вінок. Від українців промову прочитав студент Микола Франкевич. Від німців знамените святоє слово вголос патетичним багаторічним тоном відомий журналіст редактор Вольфганг Штраус. Описля відповіли "Не пора, не пора" і німецький національний гимн.

Вечером цього ж дня всенімецька телевізійна станція ч. 2, яка охоплює також територію Австрії та Швейцарії, поділяла спеціальну кількxхвилинну передачу про нашу ранішню демонстрацію. Демонстрації викликали тогочасну реакцію будинкового російського амбасадора, який домагався від прем'єра Баварії, щоб заборонив великі проти-російські демонстрації і прем'єр, як можна було сподіватися, заповнив мовкала, що зробить все, що цей бажає.

Німецька преса, яка в більшості є наставлена проти свободоловної діяльності і не радо критикує російську народовбивчу політику, принесла короткі неприхильні перекручені вісті, а саме,

німецькі студенти перевезли вінок з-під хати, де був убитий с.п. Степан Бандера, на його могилу.

Большевицький показ імперської "культури" тривав цілий місяць. Також проти-акції будуть продовжуватися.

Досі роздано по кілька сот примірників листівок про Степана Бандеру, листівки з висвітленням справжніх цілей большевицької виставки, пресою заявив Голови АБН і документації про українських інтелектуалів, які живуть замучують большевики в своїх мордовських таборах.

А.В.Б.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 19-го СІЧНЯ 1968 р.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. Прими-манія членських вкладок 397 Вільд від год. 7-8:30 веч. в домі ЗУАДК-у при 5020 Олд Йорк Рд. Просимо до-вгуючих членів вирішити за-леглі вклади. - Управа.

СУБОТА, 20-го СІЧНЯ 1968 р.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори членів 397 Вільд від год. 3-4:30 по пол. в домі Т-на Укр. Амер. Горюкан - 847 Н. Френклін вул. Про-симо всіх членів, що за-лягають з вкладками вирі-шити їх та виплатити член-ські внески за бжучий мі-сяць січня. - І. Скоріляс, гол., М. Ніч, секр.

ГАРТФОРД, Конн. Річні збори Б-ва св. І. Христителя - 277 Вільд. о год. 7-й веч. в УН-Домі. 961 Вестерфілд Еве. На порядку: звіти Управи і Контр. Комісії, вибір управи на 1968 р., ріжне. По зборах Відділу відбудуться збори членів Каси Хворих. Упра-ва.

ШОТЛАНДЕЦЬ - СВЯЩЕ-НИК ВИГОЛОСИВ ДОПОВІДЬ УКРАїнською МОВОЮ

Торонто. - 3 ініціативи Комітету оборони об'єдну-ють традиції Української Ка-толицької Церкви в Канаді, в грудні відбувся в Торонті ве-чір з доповіддю на тему "Іс-нування Української Церк-ви у вілньому світі". Газета "Батьківщина" з 23-го груд-ня м. р. повідомляла, що ту доповідь вголосив україн-ською мовою шотландець, о. Клейтон Барклей з Вінні-пегу. Він впровадив трьох років вивчав українську мо-ву й обряд. У неділю він теж відправив Службу Божу ("дванадцять") в най-більшій у Торонті укр. кат. Святомилодійській церкві і вголосив проповідь україн-ською мовою.

— ФОТОГРАФ —
Осип П. Старостяк

Виконує всякого рода фотографічні пра-ці, а саме: весілля, ювілей, з'їзди-конвен-ції, комерційні, архітектурні, мод-у-фасон і т. п. У звичай-них або приємних кольорах. По ближчій інформації та притримці ціни, звертатися на адресу:

1881 Linden St., Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. 212 366-1042

"КОВБАСНИК АГЕНЦІЯ"

Засновано 1920 р. Тел.: AL 4-8779; AL 4-8717

НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО

286 E. 10th Street New York, N.Y. 10009

- ВІЛЕТІ НА КОРАВЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
- ВСІКІ ІМПІРАЦІЙНІ СПРАВИ;
- ВСІ РОДИ ЗАВЕЗПЕЧЕННЯ;
- ПОСЕРЕДНІЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
- ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАїн ЕВРОПІ І АЗІ;
- МІЖНАРОДНІ ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗИ.

Віра КОВБАСНИК-ШУМЕНКО Антія ШУМЕНКО

ВІДКРИТО: в КОЖНИЙ ДЕНЬ від 9:30 - 6:00 веч. в ПОНЕДІЛОК - 9:30 до 7:00 веч. в СУБОТУ - 9:30 до 12 дня

ТАРЗАН, Ч. 5935. Ватажок гине!

— Не буде дальшого про-ливу крові, — заявив вата-жок вудю. — Білі дістали добру лекцію.

— Ви є старий дурак! — кричав Джепа, усуваючи в злості на бік свого батька.

Нагло й несподівано ко-роль споткнувся і впав, ро-збиваючи собі голову до ес-тради!